

Bruožai

Rašo V. G.

NE VISKAS RAMU KLAI-
PĖDOJ.

GYVENIMO "TRIUBELIAI."

NE BALSAVIMAI, BET
KOMEDIJA.

Daugelis užsienio korespon-
dentų subėgo į Klaipėdą tē-
myti kas ten atsitiks prieš ir
po seimelio rinkimų. Hitlerio
valdžia neseniai pareiškė, jog
ji nematanti plėsti iš Lietuvos
Klaipėdą, o tik reikalauja to
krašto vokiečiams "pilnų tei-
sių."

Bet metai atgal Hitleris tē
patį tvirtino ir apie Sudetus.
Jis buvo atsidėjęs ginklo
vienokai pasigavo proga,
tuojau atkišo prie Čechoslova-
kijos krutinės. Todėl ir į Hit-
lerio raminančius žodžius Lie-
tuvai turime žiūrėti labai abe-
jojančiai.

—:—

Vėliausiai gautos telegra-
mos iš Klaipėdos praneša, jog
sunazinti to krašto vokiečiai
užpuldinėja lietuvius, atima
jiems teisę balsuoti, daug jų
langus ir pan. Neseniai Klai-
pėdos direktorija išleido pa-
tvarkymą, jog namus galės
statyti tik tas, kuris išgyveno
tame krašte 15 metų. Aišku
kam yra taikomas šis suvar-
žymas.

—:—

Naziai, gaudami pinigų iš
Berlyno, veda išelusias propo-
gandą ir kursto minias. Ačiu
tam viešoji tvarka labai sun-
ku palaikyti. O to hitlerinin-
kai kaip tik ir pageidauja. Jie
planuoja po seimelio rin-
kimų įteikti Hitleriui "prašy-
mą," kad tas atsiųstų savo
kariuomenę. "nuraminimui"
gyventojų.

—:—

Vargoninkų Sąjungos lei-
džiamas žurnalas "Muzikos
Zinios" primena apie tos srities
menininkų buvį:

"Kuomet muzika daugiau
naudojama idėjai, tuomet mu-
zikai toje profesijoje menkia-
u atlyginami ir skurdų gyvenim-
ą turi. Juose nesimato švie-
sesnės ateities, upas nupuolęs,
neturi energijos ir net kartais
savęs negerbia..."

Tačiau kas neturi bėdų?
Musų idėjinės organizacijos,
laikraščiai, biznierių ir šiaip
eiliniai piliečiai turi nemažiau
visokių "tribelių" už menin-
inkus. Bet dėl to nenustojam
nei energijos, nei pasitikėjimo
savimi.

—:—

SLA. Pildomos Tarybos pa-
skelbti balsavimai centro per-
kėlimo klausime būtų graži
komediya, jei jie nesityciotų
iš pačių narių ir demokrati-
jos. Pildoma Taryba savaip
iškreipė balioat ir nejdėjo į jį
svarbiausio dalyko—ar kelti
centrą, ar ne.

Susivienijimo nariams lei-
ta tik padėti kryžiuok už iš-
kalno viršininkų numatytas
vietas Pensylvanijoje. Dabar-
tinė centro buveinė—New
Yorkas visai į balioat nepra-
šytas. Tokie "balsavimai"
šandie atliekami tik diktato-
riškose šalyse. Ten kandida-
tus pastato valdžia, o piliečiai
turi tik akiai sekti prisaky-
mus. Nejaugi ir musų susivie-
nijimas užsikrėtė ta liga?

—:—

Kai aštuoni metai atgal bu-
vo surašinėjam; šios šalies gy-
ventojai, tai lietuvių čia rasta

SANDARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN

NEWSPAPER

SANDARA

Published by the
Lithuanian National League
of America
Consisting of 100 Branches Located
in all Principal Cities of the
United States
MAIN OFFICE
814 W. 33rd St., Chicago Ill.
Calumet 6191

METAI XXV

PENKTADIENIS, LAPKRIČIO-NOVEMBER 18 D., 1938 M.

No. 46

LENKAI VEL GRASINA ČECHAMS

Bandys Pakartoti Gen.
Želogovskio "Putčą"

Koncentruoja Kariuomenę
Prie Čechijos

Ryga. — Lenkų generalinis
štabas veda slaptas derybas
su Vengrijos atstovais apie
bendrą puolimą ant Čechoslo-
vakijos ant atplėšimą ukrai-
niečių apgyventos Ruthenijos.
Nemažai lenkų kariuomenės
jau sukoncentruota prie sie-
nos ir laukia įsakymo pradėti
žygi.

Chicago Daily Tribune ko-
respondentas tvirtina, jog len-
kai pakartos gen. Želogovskio
"putčą," kuris atplėšė iš Lie-
tuvos Vilnių. Tik šį sykį "put-
čas" bus taikomas prieš če-
chus.

Matyt, lenkai dar vis nepa-
keitė savo "natos" ir vis
ieško progos ant ko nors už-
pulti. Jie negali sutikti, kad
mažesnės už juos tautos būtų
nepriklausomos, o ne po "šlėk-
tos" jungu.

ALYTUS

Kesinosi iš Ukininko Atimti
Pinigus

Vienas ukininkas, pardavęs
turguje karvę, užėjo į restora-
ną "sušilti". Apmokant jam
sąskaitą, besivalkioja po res-
toraną miešionys pastebėjo
pas jį apie 200 lt. Beeinant
namo apie 14 val. dienos ant
Alytaus tilto per Nemuną ke-
turį vyrų pastėjo jam kelią
ir pareikalavo pinigų. Ukinin-
kas jų nedavė ir ėmė rėkti,
tuomet jie smugiu jį perbloš-
kė ir ėmė ieškoti po kišenes,
bet ukininkas iš jų išsiveržė
ir ėmė bėgti atgal. Bėgantį jį
mušeikos apmėtė akmenimis,
bet nepataikė. Ukininkas už-
bėgo į Darbo rumų kulturklu-
bį ir pasiskundė vedėjui, kuris
telefono iššaukė policiją. Du
pasikesintojai: S. Burokas ir
Markelis tuojau buvo suimti,
kitus du suėmė vėliau ir juos
iki teismo pasodino į kalėjimą.
Suimtieji aiškina, kad jie u-
kininko apiplėštų visai nema-
žę, jie tik susipykė ir jį sumu-
šė. Tardymas viską išaiškina.

Mirė Seniausia Moteris

Šiomis dienomis Anglijoj
pasimirė Rachel Swain, turė-
jusi 108 metus. Visą laiką ji
išgyveno tam pačiam name,
kur ir gimė. Jos dukrė yra 85
metų amžiaus.

Kai aštuoni metai atgal bu-
vo surašinėjam; šios šalies gy-
ventojai, tai lietuvių čia rasta

Klaipėdos Krašto Pajuris Nakties Laiku.

Svarbesni Pasaulio Įvykiai

Kovos Prie Ebro Upės Kai-
navo 100,000 Žmonių

Po ilgų kovų, kurios tęsėsi
apie ketvirtą mėnesių ir kai-
navo abiem pusėm iki 100-
000 užmuštų ir sužeistų, loja-
listai pasitraukė į kairįjį Ebro
upės krantą.

Dabar visuose Ispanijos ci-
vilio karo frontuose ramu.
Sukilėliai, sakoma, rengia
naują ofensyvą prieš Valenciją.

Prancuzijos Darbininkai
Grasina Valdžiai

Prancuzų vyriausybė vėl
atsidurė keblioj padėty. No-
rėdami sustiprinti krašto fi-
nansus ir pagreitinti karo me-
džiagos gamybą, ji pailgino
darbo valandas. Bet organizuo-
tos unijos tam griežtai prieš-
nasi ir grasina paskelbti ge-
neralinį streiką.

Viena Partija Valdys
Čechoslovakiją

Čechoslovakijoje įvyko žy-
mus pasikeitimai valdymosi
formoj. Visos partijos susi-
jungė į vieną ir pasivadino
"valstybine."

Ateities rinkimuose kitoms
partijoms nebus leista statyti
savo kandidatus. Tas viskas,
žinoma, padaryta Berlyno į-
takoj.

Ješko Priegaudos Vokietijos
Žydams

Kelios valstybės dabar ta-
riasi, kur padėti vejamus iš
Vokietijos žydus. Amerika su-

Paskyrė Auką Clevel. Lietuvių Darželiui

Laukuvos Stebuklinga
Vieta Žemaitijoje

Kaip Smutkelis Išgydė
Sergančią Žmoną.

Laukuva istoriniai pamink-
lais bene turtingiausia visoje
Žemaitijoje. Čia daugybė pi-
liakalnių, šventviečių, milžin-
kapių ir aibės vadinamųjų
maro kapelių.

Arti buvusios koplyčios ya-
ra, taip vadinama, stebuklin-
ga vieta, kurioje anais laikais
įvykė daug stebuklų. Šios vie-
tos pats stebuklingasis Kris-
tus, smutkelio stovyklėlėje da-
bar yra Laukuvos bažnyčios
Šv. Antano altoriuje. Kaip už-
rašyta šios bažnyčios doku-
mentuose, šį stebuklingąjį
smutkėlį buvo nupirkęs tulas
Stirbys. Kai jis smutkėlį par-
sinešęs į namus, staiga susir-
gusi jo žmona. Naktį jam pa-
čiam prisapnavo, kad, jei
jis pastatys kryžių ir prie jo
prikals nupirktą smutkėlį, jo
žmona pagysianti. Stirbys, sa-
pno paklausęs, pastatė šalia
kelio kryžių, su smutkeliu.
Greitai į šią vietą pradėjo
plaukti įvairūs paliegaliai. Vė-
liau šis stebuklingasis smutke-
lis buvo pargabentas į Lauku-
vos bažnyčią, o jo vietoje pa-
statytas geležinis kryžius, lie-
tuvišku užrašu.

— Kaune baigiama pagrin-
dinai remontuoti Vytauto Di-
džiojo bažnyčią; remontas at-
seis apie 30,000 litų.
— Kaune baigiama pagrin-
dinai remontuoti Vytauto Di-
džiojo bažnyčią; remontas at-
seis apie 30,000 litų.
— Kaune baigiama pagrin-
dinai remontuoti Vytauto Di-
džiojo bažnyčią; remontas at-
seis apie 30,000 litų.

— Kaune baigiama pagrin-
dinai remontuoti Vytauto Di-
džiojo bažnyčią; remontas at-
seis apie 30,000 litų.
— Kaune baigiama pagrin-
dinai remontuoti Vytauto Di-
džiojo bažnyčią; remontas at-
seis apie 30,000 litų.

— Kaune baigiama pagrin-
dinai remontuoti Vytauto Di-
džiojo bažnyčią; remontas at-
seis apie 30,000 litų.

Chicagos Liet. Vaizbos
Buto Auka Clevelando
Lietuvių Darželiui

Direktoriai Iš Izdo Paskyrė
\$10. ir Patys Sudėjo \$15.

Pereitam trečiadieny, p. W.
Kareivos namuose, 4644 So.
Paulina St. įvyko Chicagos
Lietuvių Vaizbos Buto direk-
torių susirinkimas. Aptarus kon-
stitucijos reikalą ir priėmus
raportą iš pereito bankieto,
kuris davė \$60 pelno, Dr. K.
Drangelis įnešė rezoliuciją:

Kadangi Lietuvių Vaizbos
Buto direktoriams tenka laikyti
susirinkimą, šiandien, lapkri-
čio 16 dienoje, kurioj 39 me-
tai atgal mirė tautinės sąmo-
nės žadintojas ir lietuvių him-
no kurėjas Dr. V. Kudirka ir,
Kadangi Clevelando lietu-
vių įrengi savo mieste Lietu-
vių Kultūros Darželį, kuriam
šiais metais pastatytas Dr.
V. Kudirkai paminklas ir jie
tą paminklą globoja, todėl te-
buna nutarta, kad: Palaiky-
mui virš minėto darželio Chi-
cagos Lietuvių Butas skiria
\$10. auką."

Priėmus šią rezoliuciją, di-
rektorai dar aukavo nuo sa-
vęs:
Po \$2.00 — S. Balzekas,
M. Narvidas, Geo. Nakrosh,
G. Vilimas.
Po \$1.00 — Lietuvos Kon-
sulas p. P. Daužvardis, Dr. K.
Drangelis, W. Kareiva, J. Rāk-
štis, J. P. Varkala, P. M.
Smith, A. G. Kumskis.

Taigi, išvis susidarė \$25.,
kurie bus pasiųsti Clevelando
Lietuvių Darželio valdybai.

S. Valstijos Aštriai Pasmerkė Nazių Žiaurumus

Žydai Saugos Nazius
New Yorko Mieste

Kuomet Vokietijoje naziai
pradėjo nežmoniškai smaugti
žydus, ir kuomet pasireiškė
nazių astovams ir jų įstaigoms
Suvienytose Valstijose, ypač
New Yorke, tai New Yorko
majoras La Guardia paskyrė
tris žydus: policijos kap. M.
Finkelsteina, leitenantą J. Lic-
ker ir saržantą I. Goldstein
prižiūrėti vokiečių valstybines
įstaigas New Yorke. Ir kur tik
bus reikalinga naziams apsau-
ga, visur patuliuos išimtinai
tik žydai policistai.

Visai krūksčioniškai: — Jei
kas tave meta su akmeniu,
mesk jį atgal su duona.

Žydai Nori Kurtis
Žemės Ukyje

Žydų organizacijoms rupi-
nantis įvairių produktų ver-
slų propagavimu Lietuvos žy-
dų tarpe, taip pat susirupinta
išlikusiu žydų žemės ukiu Lie-
tuvoje. Tam reikalui sudaryta
žydų agronomų sekcija. Toji
sekcija nusistačiusi ištirti esa-
mą Lietuvoje žydų ukininkų ir
daržininkų buklę ir taip pat
surasti galimybes kurio nors
požiūriu plėsti žydų tarpe dar-
žininkystę ir, kiek galima, ir
platesnį žemės ukį.

Nei Arklio, Nei Pinigų

Vienas 65 m. kvietkapužio
km. ukininkas šiemet lapkri-
čio 17 d. atvažiavo į Pilviškius
arklio pirkti. Turėjo 319.40
lt. Turgavietėje jį užkalbino
nepažįstamas pilietis, prašyda
mas padėti išrinkti jam arklį.
Pakvietė užėiti restoraną. Iš-
gėrę pusbutelį ir porą bonkų
alaus, išėjo rinktis arklių. Įė-
ję į vieną kiemą, nepažįstama-
masis ukininkui pasiūlė papi-
rosą, kurį šis berukydamas,
nustojo sąmonės.

Vakare policininkas rado tą
ukininką purve begulintį ir nu-
vežė į areštinę. Areštinėje jis
atsigavo ir, apsižiūrėjęs, nera-
do pinigų.

Marijampolės Mokyklose Mo-
kosi Apie 3000 Mokinių

Šiais metais visose Marijam-
polės mokyklose yra apie 3000
mokinių, iš kurių: keturiose
gimnazijose mokosi per 1000,
mokyklų seminarijose — 90, a-
matų mokyklose apie 160, pra-
džios mokyklose apie 1750.
Visose mokyklose dirba apie
150 mokytojų.

Diplomatinė Kova Tarp
Berlyno Ir Washingtono

Atšaukė Vienas Kito
Ambasadorius

Suvienyotos Valstijos, užmir-
šusios savo izoliacijos politiką,
atvirai ir drąsiai pasmerkė
žydų persekiojimus Vokietij-
je ir nazius išvadino 20 šimt-
mečio barbarais. Niekad pir-
miau šios šalies žmonių opini-
ja nebuvo taip griežtai nusi-
staciūsi prieš Hitlerį kaip da-
bar.

Atšaukimas Suv. Valstijų
ambasadoriaus H. R. Wilsono
iš Berlyno parodo, jog ši ša-
lis nedaro juokų.

Bandydamas palaikyti savo
prastižą ir Hitleris pašaukė
namo savo ambasadorių Wash-
ingtono, Hans Dieckhoff, ku-
rių neužilgo ir išplauks. Kaip
ilgai tęsiasi tų ambasadorių
"vakacijos"— nežinia.

Kaip nebut, bent viena ša-
lis pasaulį parodė, kad ji ne-
sibijo nazių. Kad paremtį sa-
vo protestus, prez. Roosevelt-
tas yra nusistatęs padidinti oro
laivyną iki 10,000 orlaivių,
kad jis prilygtų Vokietijos.
Bus stiprinama taip pat ir ar-
mija. Amerika skubiai ruošia-
si į galimą kovą su diktato-
riais.

Perdaug Meilūžių ir Vy-
ras Pateko Bėdon

Pažadėjo Vesti ir Rinko
Pasogą

Šiomis dienomis Klaipėdos
valsčiaus teismas sprendė di-
delį susidomėjimą sukėlusią
tarptautinio aferisto Herzber-
go bylą. Šis pilietis šią metų
pradžioje atvyko Klaipėdon
ir, pasivadinęs inžinieriu Hor-
nu, pradėjo dėti į laikraščius
vedybinius skelbimus. Į tuos
skelbimus atsiliepė keletas pa-
siturinčių šeimų panelių, su
kuriomis aferistas tuojau už-
mezgė ryšius. Budamas mik-
lus, "inžinierius" sugebėjo su-
siziūduoti iš karto su keliomis
ir išvilioti iš jų pačių ar iš tē-
vų apie 10,000 lt. Be to, vien-
nas panelių tēvų "jaunikniui"
nupirko automobilį, su kuriuo
pastarasis daug važinėjo po
kraštą ir net po Latviją, iėš-
kodamas naujų pelningų pa-
žinčių.

Apgaulei paaiškėjus, aferis-
tas Herzberg buvo išvažiavęs
Rygon, kur ir buvo latvių poli-
cijios suimtas.

Klaipėdos vals. teismas tarp
tautinį aferistą Johanną Herz-
bergą nubaudė 5 metais ir 6
savaitėmis kalėjimo.

SANDARA

LITHUANIAN NEWS PAPER

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER

Published Every Friday by the

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE of AMERICA

Editorial Office:

814 West 33rd St., Chicago, Ill.

Telephone Calumet 6191

SUBSCRIPTION RATES:

In The United States per year \$2.00
In Canada and All Foreign Countries per year \$3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879.

Sandara yra Savaitinis Laikraštis, leidžiamas kas PENTADIENIS.
Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros,
814 West 33rd Street, Chicago, Illinois.

UZSAKYMO KAINA:

Suvienytose Valstijose metams \$2.00
Užsienyje metams \$3.00

Apie Kelias Musų Gyvenimo Neigiamas Ypatybes

Paviršutiniai žiurint, atrodo, jog viskas ramu išeivijos fronte. Musų kolonijos parodo savo gyvumą rengdamos prašomas, atlikdamos susirūpinimus, nors ne visada skaitlingus. Įvairios srovės ir jų pasekėjai neleidžia vienas kitam užmigt ir dažnai patampo kits kitą už skverną. Susijdomėjimas Lietuva yra taip pat gūlus. Vieni primygtinai peikia, kiti giria, tretį žiūri bešališkai.

Taigi iki šios vietos viskas tvarkoj. Bet kas toliau? — paklauskime vieno kito. Dabartinis musų tautinis ir kultūrinis veikimas yra persiauras ir jis negalės nieko apčiuopiamesnio sukurti ateičiai. Ištautėjimo ir pakrikimo pavojus yra didelis, o atspara labai silpna. Tą kaip tik atjaucia kiekvienas visuomenės darbuotojas ir susipratęs lietuvis.

Daug pajėgų ir energijos mes išeikvojame neproduktingiems dalykams. Kalbam, rašom, diskutuojam per eilę metų kaip tūpniau susiorganizuoti ir sustiprinti tautinę srovę, nors tas klausimas jau seniai išrištąs. Suvažiavimuose primam gražius nutarimus, bet vėliau nepajudinam piršto, kad juos įgyvendinti.

Lietuviai iš prigimties yra darbštūs ir sumanūs žmonės. Todėl toki apatija ir pasnūdimas musų tarpe yra tik laikinas apsiireišimas. Pasijudinkim smarkiau, gražinkim pasitėkėjimą savimi ir bematant musų apleisti dirvonai pradės žaliuoti, kaip pievos pavasary. Tuomet Amerikos lietuvių išeivija nebebijos nei ištautėjimo nei pakrikimo.

Suvenytų Valstijų Prekybos Sutartis su Anglija

Šiomis dienomis tapo pasirašyta prekybos sutartis tarp šios šalies ir Anglijos. Abi pusės nutarė sumažinti muitus ir įsileisti daugiau prekių. Anglai pirks iš Amerikos didesnę kiekį žalių medžiagų ir maisto, o eksportuos industrinius produktus.

Beabejo, ši sutartis bus naudinga abiem pusėm. Padidėjus prekybai pagerės biznis, o sumažės bedarbė. Geriausi laikai pasauly buvo tuomet, kai tarp įvairių šalių tęsėsi paskaitimas prekėmis.

Ko Siekia Trvs Baltijos Valstybės

Nelabai seniai Lietuvos, Latvijos ir Estijos atstovai buvo susirinkę pasitarti bendru saugumo reikalu. Apkalbėję dabartinę padėtį Europoj, jie priėjo išvados, jog tinkamiausia pozicija visoms trims valstybėms, tai laikytis neutralumo arba būti bešališkoms ir nepataikauti nei vienam kaimynui. Tokio nusistatymo dabar laikosi Belgija, Šveicarija ir pastarujuoju laiku — Čekoslovakija.

Neutralumas dar nėra saugumo garantija, nes plešrys kaimynai visvien gali užpulti, kaip kad atsitiko su Belgija 1914 metais. Neutralumas tik sumažina pavojų ir neduoda kaimynams pateisinimo kabinėtis. Tačiau šandie tu buk kaltaš ar ne kaltaš, jei tik stipresnis priešas išalksta, jis be jokios atodairo puola kitus.

ALT. Sandaros Apskričių Suvažiavimam Praėjus

Šioj laikraščio laidoj tilpsta ALT. Sandaros Antro Apskričių protokolas su įvairiais nutarimais ir rezolucijomis. Šis apskritis apima Connecticut valstiją ir nuo senesnių laikų yra pasižymėjęs savo tautiniu veikimu.

Naują apskričių valdybą sudaro: V. Alksninis — pirmininkas; A. J. Brinius — vice-pirmininkas; A. Orantas — sekretorius; J. Sagovičė — išdėminkas. Organizatoriais išrinkti: J. Ceponis ir A. Vokietaitienė. Linkime šiai valdybai kuogeriausio pasisekimo jos atsakomingo darbuotėj.

Žmonės Mėgsta Apgaudinėti Savo Dievą

Nelabai seniai visais mahometonų pasaulis minėjo didelę "Kurban Bairam" šventę, kurioj kiekvienas tikintis turėjo

sudėti auką Allahui. Biedresni aukavo po vieną avelę, o turtingesni po kelias. Taigi bėgyje vienos dienos tapo išskiersta nesuskaitoma daugybė niekuom nenusikaltusių gyvūnų.

Bet mahometonų dievas Allahas nereikalauja avių. Jis tik per savo apaštalą paskelbė, jog žmonės turi paaukauti jam brangiausį dalyką. Galėtų būti žmona, vaikas, giminė ar visas turtas. Bet praktiškai Allaha pasekėjai nenori dėti ant altoriaus savo artimųjų. Jie surado kitą išeitį, paskelbdami, jog brangiausias žmogui dalykas yra avis arba gaidys. Na ir pradėjo juos aukauti Allahui. Pigiai ir drutai. Tik kažin ar jų dievas yra pilnai užganėdintas tokiomis apgaudinėjimais.

Darbininkai Nenori Valdžios Pašalpos

Kiekvieną mėnesį apie keičiamas nuosimčių visų darbinčių prie WPA (valdžios pašalpiųjų darbų) apleidžia ir ieško užsiėmimo privatinėj industrijoj. Tas parodo, jog šelpiami darbininkai nėra tinginiai ir nenori amžinai pasilikti "ant lockavos duonos."

Bet šandie ekonominės aplinkybės yra tokios, kad tik retai kam pasiseka rasti darbo privatinėj industrijoj. Kai kurie darbdaviai, pasinaudodami depresija, verčia žmones dirbti už pusdykį, nors patys daro didelį pelną.

Tiesa, industrialistų asociacija kovoja su tokiu išnaudojimu, bet ne visi to paiso ir ne visi pildo net valdžios išleista įstatymą apie darbo valandų ir užmokesnio tvarkymą.

A P Ž V A L G A

AR NE VERTETŲ JUMS PAŽEMAIČIŲ PLENTAS KAITIEMS PAŽIURĖTI I NAVO APIE 2 MILIONAI DOLERIŲ

Kaikurie musiškiei, Markso tikėjimo išpažintojai, randa sau nepaprastą užsiganėdijimą besikabinėdami prie kitų. Su davatkišku uolumu jie skleidžia pliatkus, antriguoja ir su rašalu bando suterlioti niekuom neprasikaltusių žmonių reputaciją.

Tai yra savotiškas pamėgdžiojimas Stalino ir Hitlerio metodų — maistink savo pasekėjus neapykanta prieš kitus; meluok per akis, nes melus žmonės mėgsta, o jei turi galią, tai fiziškai sunaikink savo priešus.

Tokios taktikos šventai laikosi musų "tavorščiai" — socialistai ir komunistai. Per eilę metų jie trūsiasi, kad įtikinti išeiviją, jog sandariečiai yra "atžagareiviai" arba fašistai. Atskirus sandariečių vė kėjus, kurie gal savam gyvenime nėra matę gyvo fašisto, priskiria ir apkrikština visokiais vardais.

Na, vyrai, ar ne laikas jums butų susiprastį ir, kaip amerikoniškai sako: "Mind your own business"? Juk jusų rekorđai lietuvių gyvenime nėra tokie, kad jus galėtumet visą laiką puldinėti ir šmeižti kitus. Kodėl jus patys nepasiziūritį ir veidrodį ir nepastebit, kad profesinių melagių ausys visad kruta. Amerikos lietuvių visuomenė jau tą pastebėjo ir padarė atsakančias išvadas.

ANGLIJA ESANTI KLAIPĖDOS STATUTO GLOBOTOJA.

Jau esam girdėję, jog Lietuva panaikino karo stovį Klaipėdoje ir kitose Lietuvos dalyse. Taip ji paluosavo ir grąžino pilietines teises daugeliui nuteistų hitlerininkų, kurie rengė Klaipėdos krašte perversmą ir atliko nemažai teroristinių aktų.

Tas viskas buvę padaryta Anglijos patarimu. Anglija dabar norinti tarpininkauti tarp Kauno ir Berlyno ir ji nesųkį pasiskelbė esanti Klaipėdos autonomijos globėja. Lietuva, žinoma, neprieštarau, bet ji ir mes visi gerai žinome kiek naudos buvo Čekoslovakijai iš tokio Anglijos patarnavimo.

Jau beveik užbaigtas tiesus kelias, kuris Jungia Kauną su Klaipėda. Jo pratiesimas kainavo apie porą milijonų dolerių. Darbai gi užsitęsė penketą metų. Šis plentas pavadintas Zemaičių del to, kad jis eina per visą Zemaičiją.

Šis naujas kelias turės nemažai svarbos ir pačiai Klaipėdai. Pagyvės susisiekimas su likusia Lietuvos dalim ir klaipėdiečių promonė dar smarkian išsibuos.

Trumpai Iš Lietuvių Kolonijų

Helen Valkis, Lietuvaite Krutamųjų Paveikslų Artistė Hollywoode

"Movies" Ji Žinoma, Kaip Joan Valerie.

Taigi dar vienos lietuvaitešų sūpnai išsipildė. Helen Valkis, iš Rhinelander, Wis. porą metų atgal nuvyko į Hollywood išbandyti savo laimę "movies". Pradžioj ji sutiko nemažai vargo ir nepasisekimų. Bet vis nenustojė vilties. Šiaip taip ji įsipiršo už "ekstra" ir gaudavo 5 dolerius į dieną.

Nelabai seniai jai buvo suteikta didesnė rolė veikale "Tail Spin". Čia ji vaidino pavardu Joan Valerie. Kritikai ją pagyrė ir Helen Valkis pasirašė su studija metinį kontraktą.

Ona Kaskas Dainuos Hartford, Conn.

Metropolitan Operos solistė Ona Kaskas atvyko į Hartford, Conn. orlaiviu iš Kansas valstijos ir sekmadienį, lapkričio 20 dieną turės čia koncertą Bushnell Memorial auditorijoje.

Paskirtas Mokytojum

Worcester, Mass. — Pradžioje šio mėnesio mokytojo vietą Rogers High School užėmė jaunas lietuvis Petras Bačgis. Jis mokins praktišką mechaniką.

Jack Sharkey "Pralaimėjo" Adv. A. Shallnui

So. Boston, Mass. — Vietiniiai lietuvių labai smarkian dalyvavo perefritose rinkimuose. Demokratų grupei vadavo buvęs pasatlinio bokso čempionas — Jack Sharkey, o republikonams — adv. A. Shallna. Ir po viskuom pasirodė, jog adv. Shallna išėjo laimėtoju, nes viršų paėmė republikonai. Taigi mažas kelmas nuvertė didelį vežimą.

Nežudė Savo Žmoną.

Scranton, Pa. — Bedarbė buvo priežastim dar vienos tragedijos lietuvių šeimynoje. Nebeturėdamas iš ko gyventi Mykolas Matulionis revoliūriu nušovė savo žmoną ir pats bandė pasipiauti peiliu. Jis

PEOPLES

63 čios gat. Krautuvės

Uždarymo GALUTINAS ISPARDAVIMAS

Kaimos Numazintos

Nuo 50% Iki 75%

ANT AUKSTOS RŪŠIES NAMAM REIKMENŲ

Sis garantuotas springsinis Matracas vertas \$18.00 už

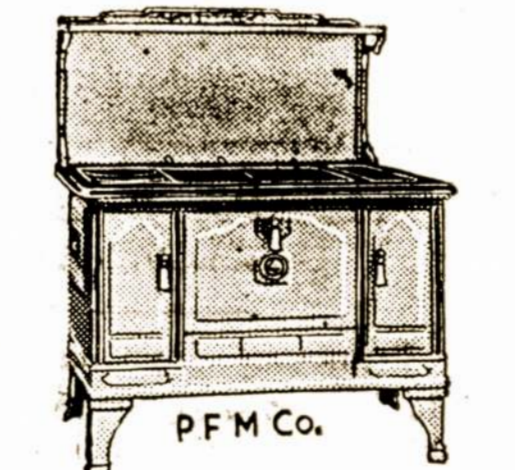
\$6.95

Raitytų dratų garantuoti Lovom springsai verti \$8.00

\$3.95

Naujos moderniškos mados Plieninės lovos vertos \$10.00, parsiduoda po

\$4.90

50 PEČIŲ TURI BUTI ISPARDUOTA UZ MAZIAU KAIP PUSE KAINOS—

Aliejum kurenami šildytuvai verti \$6.00 po—

\$29.50

Anglim ir malkom kurenami—verti 25.00 po—

\$12.50

Kombinuoti gasų ir anglim pečiai verti \$15.00 po—

\$69.50

Simtai ir tukstančiai kitokių negirdėtų bargenų dabar rasite ATSI LANKE I

PEOPLES
MANUFACTURING COMPANY

2536 W 63rd St.

Taipgi
4183 Archer Ave.
CHICAGO, ILL.

JUMORAS

Išsigando.

Sugrįžusio iš teatro klausia: — Ką gi ypatingo ten matei?

— Kai vienas aktorius įgariai suriko: "Griebkite tą vagį", tai apie trejetas desėtkų žiūrėtojų galvatrukčiais išbėgo iš salės.

Ižeidė Garbė

Į valsčiaus raštinę ateina ukininkas ir klausia: — Iki kurios valandos jūs čia dirbate?

— Mes čia visai nedirbam, nes čia ne fabrikas, — atsakė raštvedys.

— Tai ką gi veikiate?
— Užimam ofisus.

Neištikima Žmona

— Nuo kurio laiko tu pra-

dabar guli ligoninėj.

Draugai ne sykį kalbino M. Matulionį įsekti valdiškos pašalpos, bet jis nenorėjo to daryti, teisindamasis, jog ubagauti nenori.

dėjai įtarti savo žmoną neištikimybėj?

— Nuo to laiko, kaip garyns atnešė mums pirmą kuditį.

Pirmoji Praktika

Jaunas, vos iškeptas, gydytojas, išnuomojė puikų butą, laukia pacientų. Pagaliau, suskamba skambutis. Gydytojas tarnaitėi liepia atvesti pacientą tiesiog į kabinetą, o pats paima telefoną ir kalba:

— Taip aš klausau, pone teisėjau. Tamsta sergi apendicitu?.. Gaila, negalėsiu greit operuoti, turiu daug darbo. Tamsta siulai didelį honorarą. Bet visvien sunku greičiau. — Baigęs kalbėti klausia atėjusį:

— Kas tamstai skaudą?
— Niekas, aš tik atėjau sujungti telefono.

— Valstybės Teatras ruošia vaidinti A. Vienuolio veiklą "1831 metai", kuris vaizduoja vadinamąjį lenkmetį Lietuvoje, — nepavykusį sukilimą prieš rusų valdžią.

STATYKITE!

Tegul jusų rendų kvitos nuperka namą. Mes pastatysime ant jusų loto murinę English type rezidenciją, kuri norintiems bus pilnai įrengta del 2 šeimynų taip pigiai, kaip \$5,850.00. Šiame name turėsite sau gražų flatą, o antro flato renda apmokės visas namo išlaidas. Statome visokios rūšies naujus ir taisome senus namus. Visą darome ant longvų išmokėjimų. Parūpiname F.H.A. paskolas ant 10—15 ar 20 metų. Padarome planus, duodame išrokavimus ir kitus patarimus veltui. Reikale kreipkitės prie

JOHN PAKEL & CO.

GENERAL BUILDING CONTRACTORS

2502 West 69th St. Tel. Grovehill 0306

SUKYS-DOODY-ANTONISEN, INC.

SKOLINAM IP PERKAM PIRMUS MORGICIUS.

INSURINAM GEROSE KOMPANIJOSE — NUO UGNIES, VETROS IR T. T.

TAIPGI — STIKLUS, AUTOMOBILIUS IR RAKANDUS.

3320 South Halsted St., Chicago, Illinois

Telephone YARdS 5215

VIETA, KUR CHICAGOS LIETUVIAI PERKA SAU ANGLIS

Mes užlaikom tik geriausias rusies anglis ir turim didelį pasirinkimą. Kainos labai prieinamos; užganėdinimas užtikrintas.

Vilija Coal Co.
3700 So. Spaulding Ave. :: Chicago, Ill.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA.
Tel. Lafayette 2584.

A.L.T. Sandaros Antro Apskr. Konferencija New Britain, Conn.

Suvažiavimo Vedėjai: Vincas Alksninis, Pirm. A. Orantas, Sekr.

ALT. Sandaros 2-ro Apskričio 38-to kuopų atstovų Suvažiavimo įvykusio Spalių 30 dieną, 1938 m., 354 Park Street, New Britain, Conn. Nutarimai:

Suvažiavimą atidarė Apskr. pirm. V. Alksninis 12:30 val. diena.

1. Pirm. V. Alksninis tarė keletą žodžių į suvažiavusius atstovus ir linkėjo vieningumo, gerų pasekmių dirbti Sandaros idėjai.

2. Vardosaukis Apskr. valdybos. Dalyvauja: pirm. V. Alksninis, vice-pirm. A. J. Brinius, sekr. A. Orantas, išd. J. Segeviče, org. J. Čeponis ir A. Vokietaitienė, nepribuvo į suvažiavimą J. Radzeviče.

3. Pirm. pakviečia J. Čeponį ir A. Sapiegą peržiūrėti atstovų mandatus. Laikė mandatus peržiūrėjimo pirm. pakviečia kalbėti B. Vedeikį.

4. Mandatų Komisija praneša, kad atstovai dalyvauja nuo šių kuopų:

10 kp. New Haven, Conn.: A. Vokietaitienė, J. Čeponis, J. Kazlauskas, V. Alksninis.

11 kp., Waterbury, Conn.: J. Kvaraciejus, J. Zemanaitis, A. Orantas.

15 kp., Bridgeport, Conn.: J. Dulbis, P. Remeika, A. Skirka, J. Segevičia, A. Sapiega.

32 kp., New Britain, Conn.: A. B. Stankus, P. Montvila, M. Mažeika, J. Petkeviče, B. J. Griškevičia, P. P. Pilipauskas, A. J. Brinius.

46 kp., Hartford, Conn.: B. Vedeikis, B. Labanauskas.

Svečiąj usiregistravo: J. Sekys, Hartford, Conn., M. J. Vokietaitis, New Haven, Ct., A. Buinis, J. Kuckalis, J. Draučikas, New Britain, Conn. Svečiams suteikta pilnos teisės suvažiavime.

5. Suvažiavimo vedėjais vienbalsiai paskirta apskričio valdyba.

6. Pirm. paskiria spaudos ir įnešimų komisiją: J. Čeponį ir A. Sapiegą.

7. Skaitytas protokolas iš 37-to Apskr. atstovų suvažiavimo ir tapo priimtas kaip skaitytas.

8. Apskričio valdybos pranešimai. Pirm. savo pranešimą pateikė raštu. Pranešimas priimtas. Kiti valdybos nariai pranešimus pateikė žodžiu iš savo darbuotės apskr. reikaluose. Raportai priimti.

Komisijų raportai: 9. Vardu 32 kp. J. Petkevičia pranešė, kad nuo įvykusio Apskr. pikniko birželio 12 d., 1938 m., New Britain, Conn., pelno liko \$60.20. Pranešimas priimtas.

V. Alksninis, J. Čeponis pranešė, kad J. Maseliunas, iš Ansonia, Conn. dar negražino likusio pelno \$32.55 nuo apskričio pikniko, įvykusio liepos 2 d., 1933 m., Indian Grove Parke, West Haven, Conn. Pranešimas priimtas ir pavesta apskr. valdybai išreikalauti iš J. Maseliuno apskr. priklausančius pinigus.

10. Nutarta turėti sesijos pertrauką 15 minučių.

Įnešimai ir nutarimai:

11. Skaitytas laiškas Centro sekr. M. Bieškos, kurių nuosirdžiai sveikino suvažiavusius kuopų atstovus ir visus Conn. valstijos sandariečius. Plačiai nušvietė Centro užsibriežtus ateities darbus, kaip tai: minė jimą ALT. Sandaros ir jos organo "Sandaros" 25 metų Jubiliejų 1939 metais, išleidimą organo "Sandaros" padidintos jubiliejinės laidos, apie eilę svarbių parengimų ir apie Sandaros namo fondą ir kitus kulturingus darbus; ragino 2-raj apskr. ir visus apskr. esančius kuopas prisidėti įvairiais parengimais ir darbais prie minėjimo ALTS. 25 metų Jubilėjaus sukaktuvių 1939 metais.

Antras laiškas skaitytas A. L. T. Sandaros 1-mo Apskričio veikėjų, iš Mass. valstijos. Jie savo laiške pranešė apie --o Apskričio veikimą ir ateities darbus; pranešė, kad Mass. Sandariečių 1-mo apskr. praėjusias suvažiavimas dėl perikupinų darbų, Organizavimas Tautinės Tarybos ar jos atmetimo klausimas liko neišspręstas, o šis klausimas labai svarbus išspręsti į vieną ar antrą pusę. Mass. sandariečiai ir organizavimą Tautinės Tarybos žiūrį labai šaltai. Laiškas tapo vienbalsiai priimtas.

Bus daugiau

NEW YORK'O KOLONIJA

Pagerbti Du Veikėjai Dr. M. Vinikas ir S. E. Vitaitis

Gražus ir Įspudingas Bankietas Brooklyne.

"Vienybės" dienraščio vyriausias redaktorius p. Stasys E. Vitaitis ir SLA. Centro sekretorius Dr. M. J. Vinikas, praeitą šventadienį, lapkr. 13, buvo apdovanoti Lietuvos Respublikos, dovanomis — Lietuvos Generalinis Konsulas, pulk. Jonas Budrys, įteikė Lietuvos Valstybės paskirtus D. L. K. Gedimino ordinus.

Prie ceremonijų stalo sėdėjo sekanti: p. Vincas Ambrazevičius, iš Newark, N. J., p. Juozas Ambraziejus, iš Brooklyn, N. Y., Vincas F. Jankauskas, iš Hoboken, N. J. kap. P. Jurgėla, iš Lindenhurst, L. I. N. E., adv. Kostas R. Jurgėla, iš Brooklyn, N. Y.

Lietuvių rašytojų klubo pasveikinimus pareiškė specialiai susirinkime išrinktas kalbėtojas A. B. Strimaitis; nuo Tautininkų Klubo sveikino kap. P. Jurgėla; nuo "Moterių Vienybės" organizacijos, tos draugijos pirmininkė p. A. Buividiėnė. Atatinxamas kalbą pasakė ir patys apdovanojotieji. Buvo sugiedotas Lietuvos Hymnas; p-lė Vitaitytė paskambino piano solo, o ponia Vitaitienė dainavo porą gražių dainelių. Pagerbtųjų žmonoms varde p. Geguzienės iš Mahanoy City, Pa. p. Strumskienė įteikė didelius plaukštus gyvų gėlių. Svečių buvo ir iš tolimesnių kolonijų: senas

Mūsų Pačiu Reikalai

Ir Žemaičiai Reikalauja Autonomijos

Amerikos lietuvių tarpe pradėjo steigtis žemaičių klubai. Tuli spelioja, jog ir mūsų žemaičiai pradės reikalauti, kad Lietuvoj jiems būtų duota pilna autonomija, o jų kalba pripažinta valstybine.

Kon to žmogus padarysi, kad tuoks sviets!

Ten Jiems ir Vieta

Kauno laikraščiai praneša, jog Klaipėdos kiaulių turguje įvykusi didelė nazių demonstracija, o paskiau daužymas langų.

Aišku, jog naziams kaip tik ir vieta kiaulių turguje, nes jų pasielgimas primena tą gyveną.

SLA. veteranas p. Pijus Birštonas, iš Schenandoah, Pa., buvęs SLA. Centro sekr. p. J. Zemantauskas, iš Waterbury, Conn., p. Pranas Ginkus, iš Baltimore, Md., p. Kazys Skriutskas, iš Waterbury, Conn. ir iš Ilgosios salos visa eilė žymių visuomenės darbuotojų.

Vakaro nuotaika buvo labai maloni. Po bankieto, buvo šokiai, taip kad ir mūsų jaunimas išėjo pilnai pasitenkęs šio įžymaus mūsų naujų kavalierių įveidimo proga.

— A. B. Strimaitis.

Naujas Vadas

"Tėvynė" paskelbė, jog SLA. Pildomoj Taryboj yra vienas vadas F. Bagočius, o kiti—tik jo patarėjai, kurių jis gali ir nepaisyti.

Taigi, pagaliau ir šioj organizacijoj tapo įgyvendintas obalsis—"vienas piemuo, viena avinyčia."

Lietuviškas Chamberlain

Adv. R. Skipitis dabar lankosi Pietų Amerikoje, bandydamas sutaukinti kovojančias ten lietuvių frakcijas.

Tą patį jis bandė anais metais padaryti ir čia. Bet nespėjo išplaukti, kaip pilietini: karas vėl užsikūrė.

—Pypkius.

Karmelava

Šernaj Padarė 453,55 Litų Nuostolių.

Yra apskaičiuota, kad šernai šiais metais Kauno urėdijos ribose esantiems ukininkams jau yra padarę 453,55 litų nuostolių. Daugiausia nuostolių padarė Jonavos valsčiaus ukininkams, butent 206,55 litų. Kituose valsčiuose šernų padaryti nuostoliai yra mažesni.

Turizmo Draugijos žinios, apie 2,000 žmonių Lietuvoj jau yra pareiškę norą kitiems metams vykti į didžiąją parodą New Yorke.

Skaitymai Moterims

Barniai Namuose Vaikams Yra Kenksmingi

Daug kas namuose priklauso nuo moteries. Jei ji yra smagi, gero budo, o ne amžina pikčiurna, kuri tik priekabių ieško, tai ir jos namai bus malonūs. Vyras ne svajos kaip iš jų ištrukti ir kur nors kitur praleisti laiką.

Namie, kuriuose atmosfera yra slėgianti, blogai atsiliepija į vaikus. Tėvai ypač turėtų vengti tarpusavinių barnių vaikų akyvaizdoj. Barniai sunaikina tėvų autoritetą ir labai atsiliepija į vaikus, kurie nežino kieno pusę palaikyti. Jie nustoja pasitikėjimo, savo namais, šviesos po gatves ir "bomelių" lizdai juos pagaušna.

Beabejo, mes esame žmonės ir turim ydų. Medžiaginės gyvenimo aplinkybės nėra taip lengvos ir visokie trūkumai, kaip tik pagimdo naminius vergelius. Bet jei tų kivirčių ne-

galima išvengti visai, tai nors bandykime juos atlikti vaikams nedalyvaujant ir negirdint.

Ateivių Vaikai Gabesni Moksle

Columbina Universiteto profesorius Arthur Dean pareiškė, jog abelnai imant ateivių vaikai geriau mokinasi ir geriau elgiasi mokyklose už kitus. Jeigu ateivių vaikai ne-

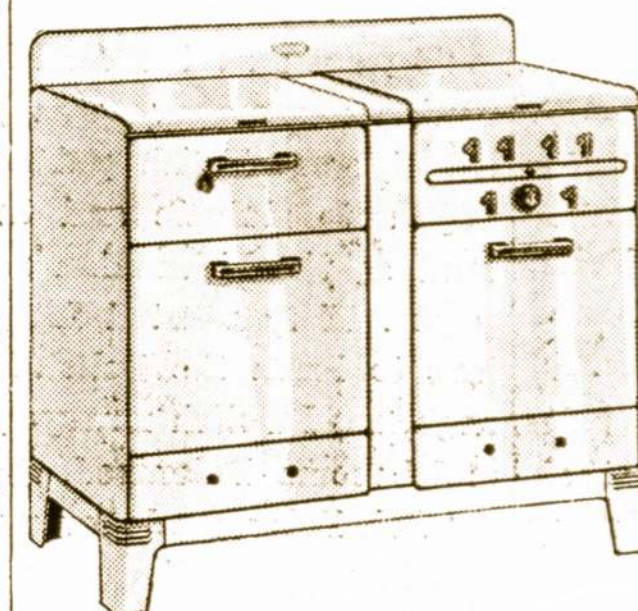
taip greit iškyla biznyje ar profesijoje, tai čia ne jų kaltė. Esą, "grynijai" amerikoniai laiko užėmę geresnes vietas ir jas bando apsaugoti nuo vėlesnių kompetitorių.

Lojalistų Ispanijos sostinėje Barcelonoj moterys užima policininkų vietas, nes visi jauniesni vyrai yra pašaukti į frontą.

Skaitykite "Sandarą"

Automatiškas Gazo Pečius Pigesnis Nusipirkti Pigesnis Vartoti

Gamina Geresnius Valgius... Greičiau... su Mazesniu darbu

• Beto, kad pigesnis nusipirkti ir vartoti automatiškas gazo pečius sutau po valandas virtuvės darbu.

Naujoji automatiška karščio kontrolė, kas pašalina "pečiaus dabojobę" — palaiko pečiuje reikiama temperatūra, tokią kokią nurodo receptas — užtikrina kiekvieną kiekvienos lėkštes išvirto valgio trukumą.

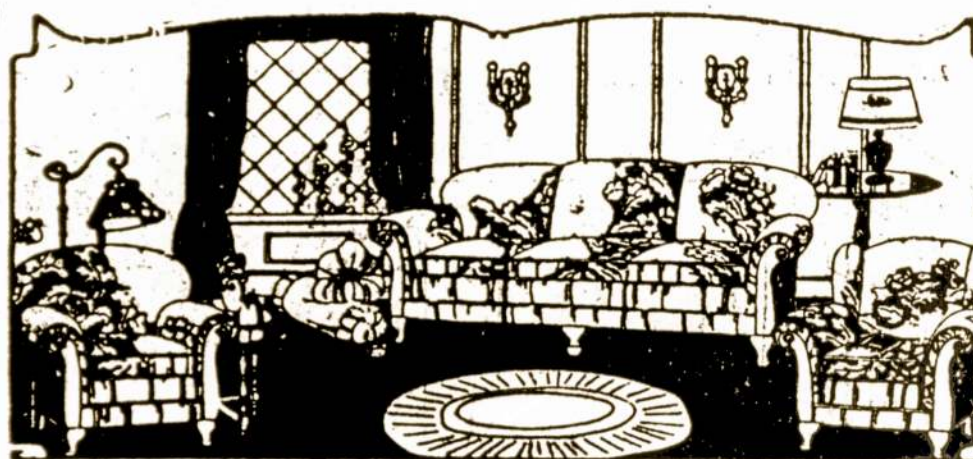
Naujasis high speed broileris paruošia mėsą daug minkščiau — daugiau malonesnio skonio — į mažiau laiko. O naujieji degintuvai užsidega automatiškai, tik pasukus svičių ir duoda tokį karščio laipsnį, kokį nori iškart!

Patys pamanykite kiek daugiau patogumų virti su automatišku gazo pečiu. Tai puikus naujas modelis jūsų reikalams sutikti, jūsų kišenei prisitaikinti. Pamatykite pilną naujų gazo pečių eilę savo artimiausiam peoples Gas ofise.

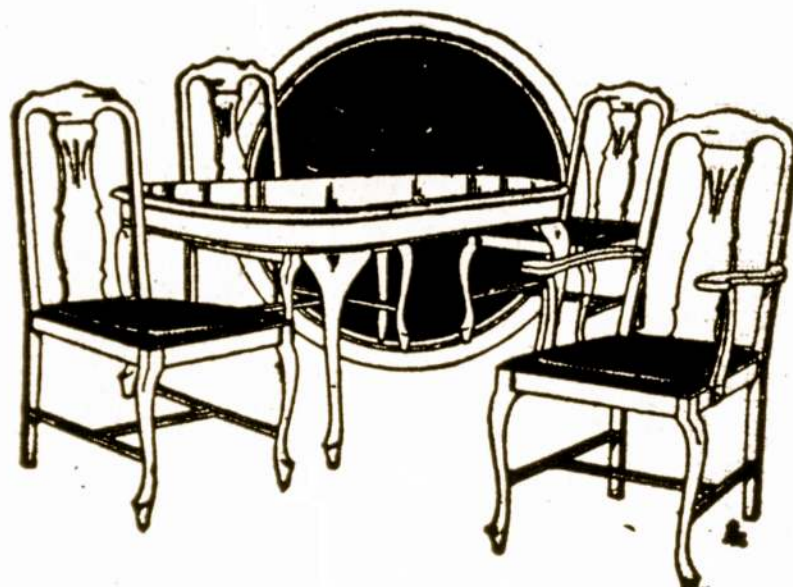
THE PEOPLES GAS LIGHT AND COKE COMPANY

MILŽINIŠKAS Išpardavimas

2-DALIŲ PARLOR SETAS

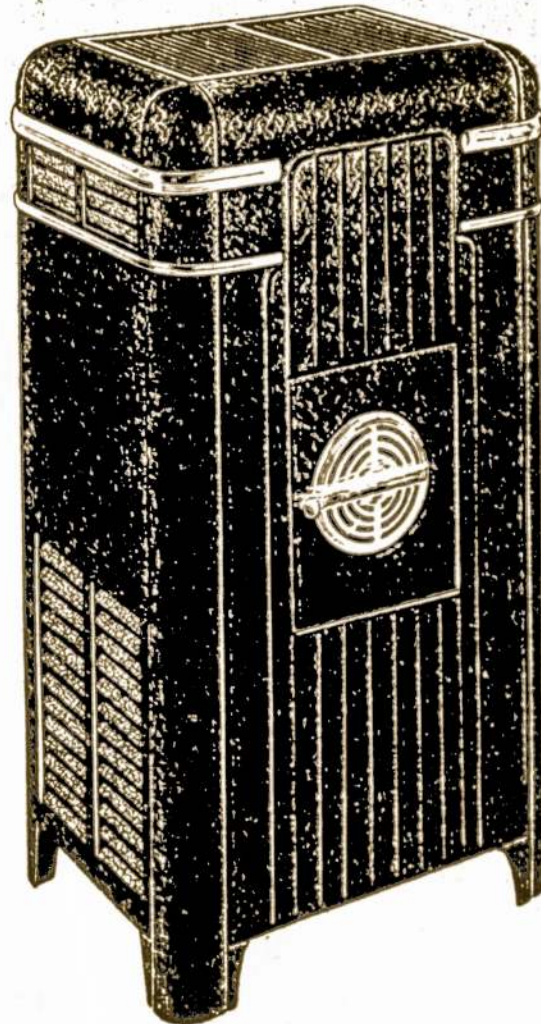
\$17.50

7-dalių Dining Setas — \$19.50

FAMOUS CORNER FURNITURE CO. uždaro savo duris ir pardavė Roosevelt Furniture Co. \$25,000 vertės staką už mažiau, kaip pusę jų vertės. Dabar Roosevelt Furniture Co. išparduoda už stebėtinai žemas kainas.

Aliejaus Pečius (COLE'S HOT BLAST)

Tukstančiai alyvos pečių savininkų sako, kad nėra kito geresnio pečiaus kaip aliejaus pečius. Dabar jūs galite nusipirkti \$49.00 vertės pečių už tik—

\$29⁰⁰

PILNĄ PASIRINKIMĄ RASIT

Roosevelt Furniture Co.

2310 WEST ROOSEVELT ROAD SEELEY 8760

MODERNISKAI ĮRENGTA
Fotografavimo Studija
Visų Rušių Nuotraukos
W. J. STANKUNAS
FOTOGRAFAS
3315 So. Halsted Street
Tel. Yards 1546.

Skanus Valgiai ir Visokie Gėrimai
Pabst Blue Ribbon ir Lengvi Užkandžiai
ST. LENZBERGIO UŽEIGOJ
1435 W. 47th St.
Pusantro bloko nuo Ashland
Kviečiami visį tautiečiai bile laiku. bile valanda.

ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ
A. F. CZESNA'S BATHS
TURKISKOS, RUSISKOS SULFURINĖS VANOS IR ELEKTROS TREATMENTAI
Sveidiški Mankštūnimai ir Elektros Masažas
Treatmentai visokių ligų, reumatizmo, nervų atitaisymo šalčio ir taip toliau, su elektriniais prietaisais — Violetiniai Saulės Spindulių treatmentai.
Mineralinės, sulferinės vanos duoda didžiulį kraujo cirkuliaciją, kuomi galima išsigelbėti nuo visokių ligų.
KAMBARIAI DEL PERGULĖJIMO
Moterių skyrius atdaras: Utarninkais nuo 8 ryto iki 12 v. nakties
1657 West 45th Street
Kampas South Paulina Street Phone Boulevard 4552

J. HERTMANAVIČIUS
Insurance — Notary Public
Apraudžia namus, rakančius, biznius, langus, automobilius ir tt.
Padaro Kontraktus, Mortgicijus, Leasus ir tt.
814 West 33rd Street
Chicago, Illinois
Tel. Calumet 6191

Englewood 5883-5840
P. CONRAD
FOTOGRAFAS
420 WEST 63RD STREET
Dar gražiau, moderniskiau įrengta.
Phone Boulevard 7258
LIETUVIŲ ISTAIGA MONARCH
Wine and Liquor Store
John Gaubas, Sav.
3529 So. Halsted St.
Chicago, Ill

Direct Echoes

(AIDAI)

Facts — Humor — Literature — Gossip — News

No. 46—November 18.

VOLUME X

History of Lithuanian Polish Relations

By T. A. Turis

The following article, which appeared in the "Lietuva", former Lithuanian Weekly in Chicago, July 28, 1905, under the title "Are Poles Friends of Lithuanians", illustrates how Lithuanians were persecuted by the Poles, both in Europe and in the United States.

In Lithuania

"When the Lithuanians awoke from their national slumber after years of Russian persecution, and started insisting for their rights, the Poles showed no signs of being friends or defenders of the Lithuanians. On the contrary, to their clerics and laymen, aims appeared only as something to laugh at. In the struggle for our rights, the Poles, instead of helping us, turned out to be greatest enemies.

"When the Lithuanians demanded the return of their suppressed right to speak and publish literature, in their own language and when hundreds of our students and people were sent to the wastes of Siberia for using the Lithuanian language, then the Poles not only failed to show sympathy, but also sent contrary requests to the Russian government. They stated that Lithuanian literature was unnecessary, that Lithuanians would learn to read Polish literature, and that Polish literature should be sufficient for them. The Poles used all possible

means to prevent the Lithuanian people from regaining the freedom of their press.

"However, the Lithuanians succeeded in regaining the freedom of their press, notwithstanding strong Polish opposition. They fought for many years to regain their freedom to speak and write in their own language. But before they could regain the freedom of their press, they made great sacrifices; suffered great hardships; died in Russian prisons; and a great many were sent to the wastes of Siberia, where they remained for the rest of their lives and never saw their fatherland again. However, their sacrifice was not in vain; they helped to regain the freedom of the press for their fatherland.

"As soon as the first Lithuanian newspaper was published, some Polish publishers began to ridicule and throw mud at the Lithuanian newspaper. They wanted Lithuanians to learn the Polish language, read Polish newspapers, and become Polonized.

"The Poles made every effort to suppress the oldest living language of the white race. Lithuanian is akin to and more ancient than Sanskrit, the sacred language of Brahman Hindus. The Lithuanian language is most highly praised by Benjamin Dwight and Isaac Taylor and other Philologists all over the world. However, it is not necessary to say much about Polish despotism and persecution of the Lithuanians in Europe, because those are well known facts to everyone.

Visi keliai ves į "MARGUCIO" metinį parėn gimą "Thanksgiving" Dienoj, Lapkričio 24 d., "Margučio" Svetainėj, 32 W. Randolph St., vidurmiesty. Platesnis aprašymas Ch. žiniuose.

Aš manau, jog iš nesupratimo ar blogo išauklėjimo. Žmogus, kuris tikrai pažįsta gyvenimą ir jo prasmę, taip nesielgia.

Todėl laiks nuo laiko aš tikiuosi paliesti šiuos ir panašius klausimus. Gal jie kam nors atidarys akis.

Redakcijos Pastaba: Šį straipsnį parašė čia gimęs jaunas lietuvis. Jis pats nupiešė ir viršutinę karikatūrą. Patį straipsnį mes sutrumpinome.

Užrašas Vienam Knygnyne

Philadelphijos knygnyne yra toks užrašas: "Čia kalba nebyliai ir gyvena mirusieji".

KAM KRĖST JUOKUS IS S.L.A. NARIŲ

Del Ko Pildoma Taryba Neduoda Progos Nariams Laisvai Išreikšti Savo Valią?

SLA. Pildomoji Tarybos sekretu paskelbta, jog gruodžio ir sausio mėnesį visose kuopose įvyks balsavimai centro perkėlimo klausimu. Nors dar nepaduota nei vienas balsas, vienok "Tėvynė" vėliausioj savo laidoj jau parašė: Atsisveikinimą su New Yorku". Reikia, dalykai jau iškalno, prirengti, o tie balsavimai daromi tik na-

rių zobovai.

Kad taip yra, o ne kitaip galima spręsti iš patiektos balsavimo formos, kuri nėra nei demokratiška, nei teisinga. Klausimas, kurį organizacijos nariai privalo išreikšti yra štai koks: Ar kelti susivienijimo centrą iš New Yorko ar ne? Tą kaip tik turėtumėm ir nubalsuoti. Bet Pildomoji Taryba pakišo mums kitokį klausimą. Išsiuntinėtam balio te pa žymėta: Pittsburghas, Philadelphia, Wilkes Barre, Scranton, Shenandoha ir viena vieta palikta tuščia. Kodėl gi neįrašytas New Yorkas, kur dabar centras randasi? Beabejo, tas padaryta tiksliai ir su iš-

rovavimu.

Naujausdami, kad didžiūma narių nenori tapyti centro iš vienos vietos į kitą, Pildomoji Taryba arba teisingiau sakant ketvertas viršininkų, iš Dievo malonės atkalbėjo balsavimų poterių už keliolika tukstančių narių, ir patys vieni "kokuse" išrišo, jog centras žut but privalo būti perkeltas, nepaisant ar nariai to nori, ar ne.

O kad vėliau nekiltų protestai ir kad būtų už ko pasislėpti, tai sugalvota šiaudiniai balsavimai. Nariai galj balsuoti,

bet ne tuo klausimu, kuris reikalauja išsprendimo: ar kelti centrą ar ne. Ar bereikia didesnės komedijos? Komedijos, kuri paniekina demokratines žmonių teises ir tyčiojasi iš pačių narių.

Sakoma, jog tam tikrose vietose jau yra aprinkta milijonierių rezidencijos, į kurias norima perkelti susivienijimo centrą. Jei mūsų viršininkai nori gyventi milijonierių palociuose, tai tegul jie patys savo pinigais nusiperka tuos rūmus ir juose gyvena.

— Senas SLA. Narys.

NAUJI NUOSTABUS APSVIETIMO BUDAI DEL 1939

Pagražink ir Modernizuok Savo Namus... Apsaugok Seimynos Akis su Puikiomis Naujomis "Geresnio Regejimo" Lempomis—Vėliausio Reflektorio Typo Lempos

• Kiek daug skirtumo viena šių puikių lempų padarys jūsų namuose! Visas kambarys atrodoys kitokiu įdejus tokią madingą ir švelnios šviesos lempą. Ši šviesa bus daug tinkamesnė ir palengvins skaitymą visai šeimai.

Pamatyk vėliausio išdirbimo ir mados I. E. S. Lempas nuo \$10.95 iki \$24.95

MADINGESNĖ VISAIP - KAIP 6 skirtingos šviesos—visokiems reikalams... Puošnios. Onyx pamate Tik \$13.95

MAŽAS ĮMOKĖJIMAS — LIBERALIS IŠMOKĖJIMAS Mažas primokėjimas perkant ant išmokėjimo.

TELEFONUOK DEL PADEMONSTRAVIMO LEMPOS JUSŲ NAMUOSE

Vienas mūsų atstovų atsilankys į jūsų namus ir parodys lempas modelius, kuri jums geriausia patinka ir kurią jus sau pasirinksite, ir, jeigu pageidausit, paliks jums vieną kelioms dienoms nemokamam išbandymui, be jokių abligacijų pirkimui... Šis pasiūlymas apima lempas nuo \$13.95 ir aukščiau.

Public Service Store

Kiti lempų pardavėjai taip pat užlaiko 1939 mados lempas. PUBLIC SERVICE COMPANY OF NORTHERN ILLINOIS

STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN Association of Chicago

NW PERSIKĖLĖ Į SAVO NAMĄ

4192 ARCHER AVE.

(NORTH EAST CORNER ARCHER AND SACRAMENTO AVENUE)

STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION of CHICAGO yra didžiausia lietuvių taupinimo ir skolinimo įstaiga visoje Amerikoje.

United States Government priežiuroj ir kiekvienai ypatai pinigai apdrausti iki \$5,000.00.

Turtas virš \$2,600,000.00. Reserve, A T S A R G O S fondas virš \$200,000. Kviečiame jus atsilankyti į mūsų naują vietą. Galima pinigus pasidėti ir atsiimti visados. Dabar mokam 4% už padėtus pinigus.

Duodam paskolas ant 1-mų Morgičių, nuo 1 iki 20 metų lengvais mėnesiniais atmokėjimais.

Safety Deposit Dėžutės Galima Pasirenduoti

OFISO VALANDOS: nuo 9 ryto iki 5 vak. Seredom nuo 9 iki 12 dienų Subatomis nuo 9 ryto iki 8 val. Vakaro

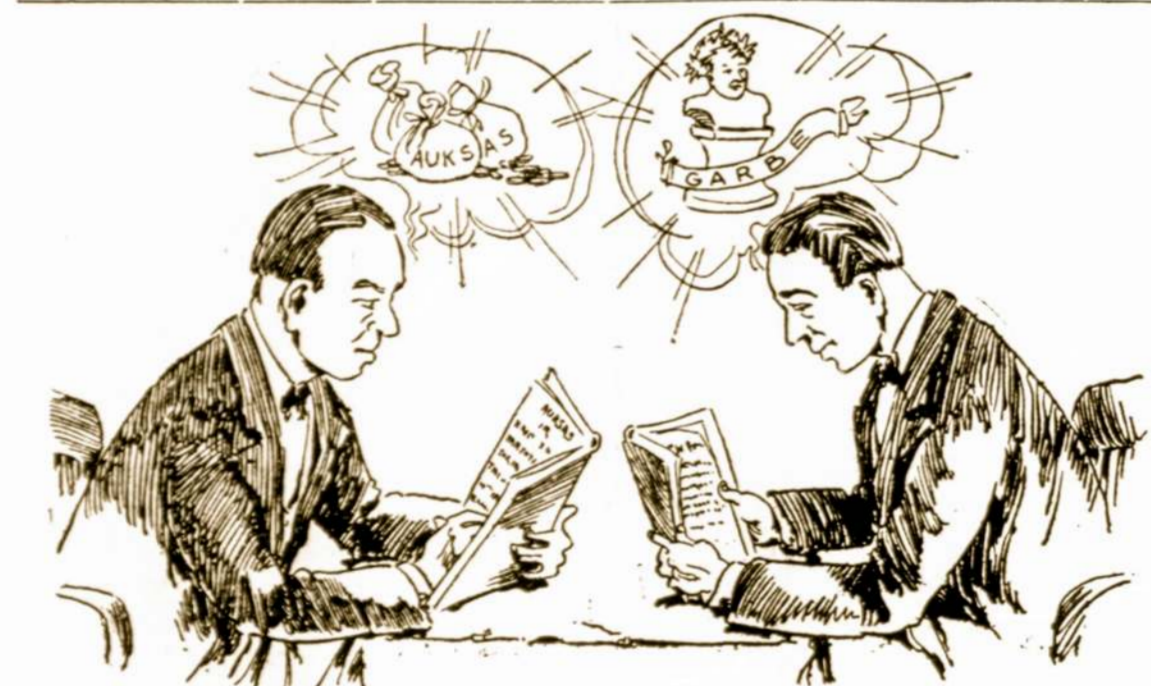
Standard Federal Savings AND LOAN ASS'N of CHICAGO

4192 ARCHER AVENUE

JUSTIN MACKIEWICH, President.

Phone LAFayette0461

HELEN KUCHINSKAS, Sec.

Kaip Kaikurie Musų Žiurim į Gyvenimą

Simonas Elijošius

Keletą metų atgal vienas draugas įteikė man kopiją žurnalo "Path". Perskaitęs jį aš pradėjau kitaip galvoti apie save ir visą žmoniją. Tas žodis buvo vartojamas senovės išminčių; jis reiškė kelią į apšvietą.

Viršutinis paveikslas parodo du brolius, augusiu vieno kiose aplinkybėse. Bet jų idėjos ir palinkimai nėra vienodi. Vienas siekia mokslo, o kitas pasitenkina tuom ką turi. Tačiau ir jauni lietuviai lankanti mokyklą negauna ten pilno išauklėjimo. Jie išsineša didybės maniją, ješko lengvo gyvenimo ir išaukšto žiuri savo tėvus.

Savo mieste, as pažinau vie ną lietuvaite. Jos tėvai papras

ti žmonės, dirbo sunkiai už duonos kąsnį, bet visvien jie išleido savo dukrelę į aukštesnį mokslą. Jinai vienok skaitė save aukštesne už kitus ir su lietuviais nenorėjo turėti nieko bendro. Ji maišėsi tarp "amerikonų", o į tėvus žiūrėjo kaip į svetimsalius, nors iš jų ir reikalavo pinigų.

Nelabai seniai buvo susirgu si jos motina. Reikėjo kreiptis į daktarą, bet motina nemokėjo kaip reikiant angliskai, kad paaiškinti kas jai skauda. Todėl ji paprašė savo dukters buti jos vertėja. Be, ši "Miss Crow-in-Peacockfeathers" griežtai atsisakė kalbėti su motina lietuviskai akyvaizdoj garbingo daktaro.

Aš pažįstu daug kitų pirmosios gėntkartės lietuvių, kurie visiškai užmiršo savo tautą ir žmones. Jie jau skaito save geresniais už mus ir su lietuviais nieko bendro nenori turėti. Del ko taip atsitinka?

Irodinėja, jog Pasaulį Ištikro Yra Dar Piktų Dvasių

Zmonės šiandie pasidarė dideli netikėliai. Toji nelemta agnostikų dvasia persisunkė ir mūsų "sosaide" arba broliją. Į Pramazių dar šiaip taip tiki, bet prisimink apie velnią arba pragarą, tai daugelis nusispyso ir tiek.

Andai mūsų komendorius Bonifratras bandė išguldyti visas tiesas apie piktąją dvasią ir kad jos nuolat slankioja po žemės paviršių. Jis net prišiminė, kaip jam atsitiko kelesdešimt metų atgal netoli Siluvos, Lietuvoje. Tais laikais jis buvęs neblogas muzikantas ir jį nuolat prašydavo vestelijoms.

Taip sykį jis grįžęs iš vestelijos. Beeidamas per mišką jis sutiko jauną, gražiai pasirėdžiusį vyrą, kuris paprašė jo dar pagroti jo dvarė. Bonifratras sutikęs. Nueina juodu į didelį palocių, kur tik karaliai gyvena. Neužilgo pradėjo rinktis svečiai irgi puikiai pasipuošę. Muzikontui liepė groti, o jie visi pradėjo šokti, kad net grindys lužta. Prisiartinę prie kerčios, jie įmerkėdavo pirštą į bliudą ir pasitėpdavo akis.

Parupo Bonifratrai sužinoti kas tai per skystimas. Ir nuė-

jės pasieniais padažė pirštą ir patrynė akis. Ir ką gi jie tuomet pamatė? Nu gi, tie visi svečiai yra su ragais ir uodegėmis! Vietoj palociaus buta klampynės, o vietoj kėdžių — kelmai. Išsigando Bonifratras ir pasigriebęs harmoniką išdumė lauk. Jam net užmokėt neužmokėjo už sugaištą laiką.

Praėjo koks mėnuo. Bonifratras patenką į kaimyno vesteliją ir pamato, jog tarp vestuvininkų sukinėjas tas pats velnias, kurių jį samdė. Vienam koją pakiaša, kitam puskvortę iš kišeniaus traukia, o kai pamato atsikyrusią porėlę, tai gundo ją į patamsį eiti. Nebeiškęntęs, Bonifratras pagriebė pagali ir pradėjo vanoti tą kipšą. Kipšas galvotrūkčiais išbėgo ir daugiau nebegrįžo.

Užbaigdamas savo pasakojimą, Bonifratras persergėjo klausytojus:

— Velnių ir velniukščių yra visur, tik mes jų nematome. Žiūrėkite, kad jie jus visai neužvaldytų!

Vienas klausytojas atsistoja ir sako:

— Bonifratras čia išdėstė ne tikrą atsitikimą, bet seną žmonių pasaką. Pirmą negu mes įtikėsime į piktą dvasias jis turi pagauti bent vieną ir mums atnešti parodyti.

Bonifratras prižadėjo tai padaryti.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA PUIKIAUSIAME IR DIDŽIAUSIAME NAME

JUSTIN MACKIEWICH Presidentas

Standard Federal Savings & Loan Association of Chicago persikėlė iš West Side į Brigh-ton Parko apylinkę į savo namą, 4192 Archer Avenue. Tą namą neseniai nupirko už \$75,000. Namu vertė per \$300,000.

Standard Federal Savings & Loan Association of Chicago už tą namą užmokėjo cash iš savo rezervinio kapitalo. Pats namas yra geriausiai įrengtas ir renčių tiek daug atnešė, kad pačiai įstaigai nieko randa nekainuos.

Standard Federal Savings & Loan Association of Chicago suorganizuota sausio mėnesį 1909 metais. Tai buvo pirmutinė Federal Savings įstaiga tarpe lietuvių. Turto turi \$2,600,000 su viršum, o rezerve atsargos kapitalo per \$200,000.

Sios "sėkmingos" ir didžiausios lietuvių finansinės įstai-

gos prezidentas ir biznio vedėjas yra Justin Mackiewicz. Jis savo gabumu daug prisidėjo prie išauginimo šios įstaigos. Ir visi kiti direktoriai yra lietuviai ir daug pasidarba- vė dėl šios įstaigos.

Beveik per 30 metų savo nariams visados išmokėjo ant pareikalavimo ir nemažiau kaip 4% dividendu (moka kas pusę metų). O po depresijos laiko išmokėjo 2% ekstra dividendu. Tik viena Standard Federal Savings and Loan Association of Chicago tą ekstra 2% dividendą išmokėjo.

Linkėtina, kad Standard Federal Savings and Loan Association of Chicago, persikėlusį į naują ir puikiausią namą, išaugtų bent iki dešėtko milijonų dolerių. Ir jei taip seksis, kaip iki šiol, tai nėra nieko stebėtino, kad ir trumpą laiką pasieks tą kvotą. To jai ir linkime! — Rerp.

REZOLIUCIJOS PRIIMTOS ALT. SANDAROS 2-RO APSKRIČIO SUVAŽIAVIMĖ SPALIO 30 DIENĄ 1938, NEW BRITAIN, CONN.

Suvažiavimas svarstydamas apskr., organizacijos ir Amerikos lietuvių išeivijos tautinės veiklos klausimus, nutarė vienbalsiai: 1) pareikšti savo nusistatymą, jog griežtai esame priešingi organizavimui Amerikos lietuvių Tautinės Tarybos ar tam panašios kitos organizacijos, atskirai nuo Sandaros.

2) Organizavimas ALLT. tarpe Amerikos lietuvių tautinės dirvos veikėjų — sandariečių, butų tik skaldymas vidurinės srovės, ALT. Sandaros, veikėjų ir jėgų tautinės veiklos dirvoje.

3) Kadangi iš Amerikos lietuvių išeivijos įžymiausių veikėjų tapo įsteigta ALT. Sandaros organizacija, jai duota tinkami principai tautos idealams ir per 24 metus Sandaros Seimuose tie principai pripažinta vadovaujanciais Amerikos lietuvių vidurinės srovės kultūrinei ir tautinei veiklai.

4) Atsisaukiame į visus mūsų organizacijos narius ir visą tautinę visuomenę raginant juos jungt tautines jėgas prie ALT. Sandaros ir vieningai kovoti su Lietuvos priešais, ir dirbti lietuviybės naudai.

LIETUVIŠKAS — Norrland Tavern

3500 No. Clark St. Chicago, Ill.

Phone Graceland 3928

Sveikinam visus lietuvius su Padėkavonės diena — "Thanksgiving Day". Tarpe amerikony yra labai svarbi ši diena. Mes taipgi prašome visų Chicago lietuvių atsikankyti į mūsų užėigą padėkavonės dienoje; bus galima gauti veltui užkandžiai su kiekvienu gerimu. Mes užlaikome geriausios rūšies gerimus. Kiekvienas atsilankęs lietuvis bus užganėdintas.

Taipgi mes užlaikome kiekvieną penktadienį ir šeštadienį muziką, kuri groja trijų tautų šokius: lietuviški, angliški ir švediški. Taipgi kas penktadienis yra duodama veltui užkandžiai — žuvies. Taipgi kai busite North Side, nepamirškite aplankyti lietuvišką Norrland Tavern.

Stasys K. Grišius Magdutė Grisiėnė Antanas Daunis Antoselė Dauniėnė. Savininkai.

Berekalingi Kivirčiai Del Chicagos Lietuvių Auditorijos

Vietoj susirinkus į kravą ir bendrai aptarus kaip išgelbėti Chicagos Lietuvių Auditoriją nuo bankruto, mūsų žmonėliai pradėjo peštis tarpusavy. Juos sukurstė, žinoma, tam tikri žmonės, kurie bando pasipelninti iš auditorijos laidotuvių ir gauti savo \$5,000 atlyginimo už patarnavimą.

Vienas dienraštis ėmė smarkiai šokti ant tų, kurie nori perorganizuoti auditoriją, taip kad ji pasiliktų lietuviškų draugių nuosavybėje. O ką gi siulo toji grupė, kurį priešinga perorganizavimui? Ji siulo parduoti auditoriją iš licitacijos, kad senesniems savininkams netektų nei vienas centas už investuotus pinigus. Forklozavimo išlaidos ir takšai nuneštų viską.

Ir kas nuostabiliausia, kad ši operacija norima padaryti su SLA. pinigais. Tam tikslui S. L. A. Pildoma Taryba paskyrusi net \$30,000. Susivieniji-

SPECIALIAI SUMAŽINTOS KAINOS

ANT PUIKIAUSIŲ PIANO ACORDIONŲ IR RADIOS

PROGRESS KRAUTUVĖJE

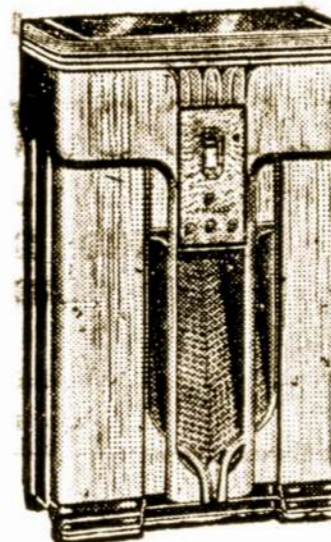
Per lapkričio mėnesio DIDĮ

Išpardavimas

NAUJOS AKORDIONOS Parsiduoda po \$19.50, \$29.50, \$45.00 ir aukščiau

Lengvų Išmokėjimai — Piltas kursas lekcijų dykai

1939 radios čia galite pirkti su dideliu pinigų sutaupymu MIDGET RADIOS po \$5.00, \$8.00, \$12.00

CONSOLE MADOS po \$19.50, \$34.50, \$47.50

Didelė nuolaida už seną radio mainant ant naujo

Lengvų Išmokėjimai

PROGRESS FURNITURE CO

3224 So. Halsted St. Tel. VICTory 4226

J. KALĖDINSKAS, Vedėjas

Pasiklauskite mūsų gražaus programo nedėlio 11 val. prieš piet iš stoties WGES

mas negali užsimti tokia spekuliacija ir gembliarivimu. — Šerinkas.

Mt. Greenwood, Ill.

Telegramos iš Musų Respublikos.

SLA. 178 kuopos kaimyniškas bankietas įvyko lapkričio 12 dieną ir buvo pasekmingas. Dalyvavo visa tukstantinė kulturingų, apsišvietusių žmonių. Visi buvo užganėdinti vaišinimais, užkandom ir gerimais.

Kuopos nariai ir geraširdžiai biznieriai prisuntė dovanų: degtinės, surių, vištų, kalakutų ir zuikių. Visi valgė ir gėrė, tik reporteriui paliko kaulus grūaužti. Dac-all. — B. Valentinas.

M. J. KIRAS Home Builders Real Estate

NOTARY PUBLIC INSURANCE OF ALL KINDS

3251 So. Halsted St.

MUZIKOS MOKYKLA

Lekcijos: Piano, Dainavim ir Abelnos muzikos.

A. P. Kvederas Vedėjas. 6941 S. Clairmont Ave. Chicago, Ill.

SUGEDO RADIO — PAŠAUK

Tel. HEMlock 2343

MARQUETTE RADIO SERVICE

AL. ENDZIULIS, Sav.

5610 S. Maplewood Av. CHICAGO, ILL.

N. C. Krukonis & Co.

Parduodam ir mainom namus, lotus ir farmas. Apdraudžiam nuo agnies namus, krautuves, rakandus ir krautuvių langus. Apdraudžiam automobilius papigintom kainom.

3251 So. Halsted St., Chicago Tel. VICTory 1233

LOANS & INSURANCE IN ALL ITS BRANCHES. **Building Management** JOHN P. EWALD REALTY COMPANY, INC. 3236 S. Halsted St. Phone CALUMET 4118

MARGUČIO RADIO PROGRAMAI

Pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais nuo 9:30 iki 10:30 p. m. Sekmadieniais — 1:00 iki 2:00.

Atnaujinkit Prenumeratą Niekados nėra vėlu užsiprenumeruoti Margutį, bet atnaujinti prenumeratą reikia laiku. Siųskite dolerį per laišką dėl prailginimo.

REAL ESTATE

TEIKIAME PATARIMŲ MORGICIŲ IR TAKSŲ KLAUSIME...

Turime Visokių Bargenų Namų Pirkėjams... NOTARY PUBLIC INSURANCE IR PASKOLOS.

2608 West 47th Street Tel. Lafayette 1083

DVI MODERNIŠKOS LIETUVIŲ ĮSTAIGOS

JUCUS SISTERS RESTORANUOSE VISUOMET GERAS IR SKANUS VALGIS, GERAS IR MALONUS PATARNAVIMAS — ŽEMOS KAINOS.

Jucus Sister Restaurants

3241 So. Halsted Street 1608 West 47th Street CHICAGO, ILLINOIS

L. M. Norkus AMBROSIA & NECTAR Beer Distributor

GERKIT tik GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA Alų, bet, prieto, išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino — NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rūšies produktų.

Urmo (wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ, kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.

2415 W. 64th Street Tel. Hemlock 6240

Pagelba Nuo Reumatizmo ir Sausgėlės

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukimu, nes skaudojimai ant patalo paguldo.

CAPSICO COMPOUND mostis lengvai prašalina virėminėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siunčia padėkavones pasveikė. Kaina 50c, per pašta 55c ar dvi už \$1.05.

Dukart tvirtesnė — 75c. Knyga: "EALINIS SVEIKATOS" augalais gydysis, kaina 50c.

JUSTIN KULIS 3259 South Halsted Street Chicago, Ill.

Įvairios Žinios

Vaikų Vedybos Senovėj Ir Šiais Laikais

Lietuvių Šeimos Tvirtumas

Pastaruoju laiku tankiai užtinkame laikraščiuose pranešimus apie 11—12 metų mergaitės įžengimą į moterystės stoną. Sios ankstyvos vedybos yra keistos ir nenormalus apsiireiškimas, bet jos pasitaiko ir net mūsų civilizuotoj Amerikoje.

Kudikių vedybomis ypatin-gai pagarsėjus Indija, baltosios rasės lopšinė. Ten jau 3000 metų prieš Kristų, taip vadinamas Manu šventraštis nustatė, jog tėvas gali išleisti už vyro ir aštuonių metų dukterį. Didžiama tos šalies moterių apsiveda prieš 15 metų amžiaus.

Tokį ankstyvą apsivedimą galima aiškinti visai. Buvo manoma, jog apvedinus kūdikius, bus apsaugota ir jų dora. Antra — senesniais laikais ligų epidemijos ir nuolatiniai karai išžudydavo daug žmonių, todėl reikėdavo juos da-pildyti. Trečia priežastis, tai apsiuogojimas. Kai priešai užpuoldavo kaimus arba miestus, tai jie pagrobėdavo ne tik tur-tą, bet ir mergaites. Vedusios gi ne taip greitai patraukėdavo svetimų aki.

Senovės Lietuvoj, vaikų vedybos retai tepasitaikydavo. Jei koks berniškis ir viliodavo dvylikos metų mergelę, tai toji, paprastai atsakydavo: "Neviliok, bernehi, baltas dobilėli."

Duok man jaunai augti Pas savo močiute..." Lietuvių šeima sudarė tvirtą vienatę. Ne tik mažas, bet ir suaugusios merginos atsižadavo savo "valelės" ir motinos globos. Žinoma, pasitai-kydavo ir išimčių, ypač bajorų ir šiaip didžiųjų tarpe, kai del medžiaginių išrokavimų arba "unaro" tėvai išleisdavo 13 arba 14 metų dukrą už dū syk vyresnio vyro. Bet, tai bu-davo tik retas atsitikimas.

Šiandieninėj Amerikos lietuvių išeivijoj šeimyna nebėra taip pastovi ir vaikai mažai beklauso tėvų patarimo su kuom turi apsivesti. Tokie tai laikai ir nieko nepadarysi.

— Patrimpas.

Kad Aš Bučiau

Kad aš bučiau kaip paukštelis, Kurs aukštai skrajoją;

Kad turėčiau tuos sparne-lius,

Kuriais jis plasnėja.

Lėkčiau, lėkčiau į tėvyne

Diemį ir naktelę,

Kol pasiekčiau nymylėtą

Lietuvos šalėlę.

Aplankyčiau seną kaimą —

Bakužę tėvelių,

Ten nušvištų man akelės,

Nejausčiau vargelių.

Kas dienele, kas rytelį, Saukė kai tēkētų,

Mano dainos po darželį

Tarp gėlių skambėtų.

P. J. Helen Pečiukaietė, Roseland, Ill.

GARSINKITES "SANDARJE"

Chicagoje

Dr. A. Graičuną Kviečia Ch. Lietuvių Skolinimo Ir Taupymo B-vė Gauna Apdraudą Depozitorium

Lietuvos Seimo sekretorius M. Kviklys, kuris anais metais lankėsi Amerikoje, parašė Dr. A. Graičunui laišką ir pakvietė vykti į Lietuvą. Ten jam bus užtikrinta pensija. Bet Dr. Graičunas yra užsispyrėlis. Lietuva, tai Lietuva, o Chicago — kitas dalykas. Jam nesinori palikti tų žmonių, su kuriais jis kasdien paargumentuoja. — F. K.

Naujos Progos Šiai Finansinei Istaigai Marquette Parke

JONAS PAKEL
Bendrovės Prezidentas

Pagamino Vaizbos Butui Konstituciją

Chicago Lietuvos Vaizbos Butas priėmė naują konstituciją, kurią pagamino Dr. K. Drangelis. Išanginiuose paragrafuose pasakyta, jog šis bižnierių ir profesionalų organizacija tarnaus lietuvių išsilavinimo reikalams.

Bridgeporto Vyčių Kp. Nutraukė Ryšius Su Savo Centru

Kun. Urbonavičius, Vyčių Dvasios Vadas ir p-lė Irena Pakeltis, centro atstovė, veltui bandė įkalbėti Bridgeporto vyčių kuopai, kad ji grįžtų į burį ir pripažintų visos organizacijos autoritetą.

Tačiau, didžiausios lietuvių kolonijos vyčiai atsisakė priimti šią propoziciją ir pasiūlyka po vietinio klebono globa, ne kieno kito.

P-lė Birutė Sarpalius aplankys Chicago

Illinois Universiteto studentė ir duktė komp. P. Sarpalius, Birutė Sarpaliutė atvyks porai savaitėi iš Urbana, Ill. pasisvečiuoti. Universitete ji studijuoja muziką.

Graži Jaunų Sandariečių Pramoga Įvyksta Lapkričio 26 dieną

Jaunų Sandariečių Klubas rengia pasilinksminimo vakarą, šeštadienį, lapkričio 26 d., Sandaros svetainėje. Kviečiami atsilankyti ir suaugusieji, nes ir jie bus širdingai priimti. Įžanga tik 25 centai. Apart šokių turėsime ir programos. Šis nesenai suorganizuotas klubas jau turi nemažai narių ir pasižymi savo rimtumu. Jis tikisi daug ką atlikti lietuviškoji dirvoj ir tęsti tėvų pradėtą tautinį darbą.

Klaipėdos Krašto Dr-ja Chicagoje

Chicago Lietuvos Kaipėdos Reikalais Komitetas persiorga nizavo į nuolatinį Amerikos Lietuvių Klaipėdos Krašto Dr-ja. Draugijos pirmininku yra išrinktas advokatas F. Bradchulis, vice-pirm.: plė E. Lacitytė ir p. J. Mickeliunas; sekretoriai: mokytoja O. Skrickiūtė ir advokatas K. Savickas.

Naujoji Draugija pasirinko savo tikslu visokiais būdais remti Klaipėdos uostą ir artimai bendradarbiauti su Klaipėdos Krašto lietuviams.

Dr. J. Mockus Keičia Ofiso "Kalendorių"

Pradedant sekančią savaitę, Dr. J. Mockus, 3401 S. Halsted St. savo ofisą turės atidaryti nuo 9 val. išryto iki 9 val. vakare, tik pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais. Kitomis dienomis, iki naujo pranešimo, ofisas bus uždarytas.

Margutis Švęs Dvygubą Šventę "Downtown"

Ateinantį ketvirtadienį, Lapkričio 24 d., Kalakutketverge "Margutis" švęs dvygubą šventę Vidurmiesty, t. y. 32 West Randolph St.

Viena iš tų švenčių bus — Thanksgiving, antra gi Lietuvos Kariuomenės įkurimo šventė (iškilmingai švenčiama lapkr. 23 d. Lietuvoje). Kadangi tai bus supuolimas dviejų skirtingų minėjimų, tai ir programa paruošta dvejopu pobūdžiu: viena dalis labai juokinga, satyriška, kita gi rimta ir patriotiška. Todėl iš anksto galima spręsti, kad šis "Margučio" didžiulis parengimas bus dar įdomesnis už visus kitus suruoštus praelyje.

Kas nors sykį atsilanko į "Margučio" iškilmes Downtown, tas jų nei kuomet nepraleis ir neužmirš, nes Margutis teikia grynai profesionališką, ne amatorišką, programą, visuomet supintą mūsų tautinės muzikos motyvais.

Taigi visi, Chicago ir apylinkių lietuviai gerės is sulaukę Kalakutketvergio ir rinksis į tradiciniai iškilmingą "Margučio" parengimą. — ETC.

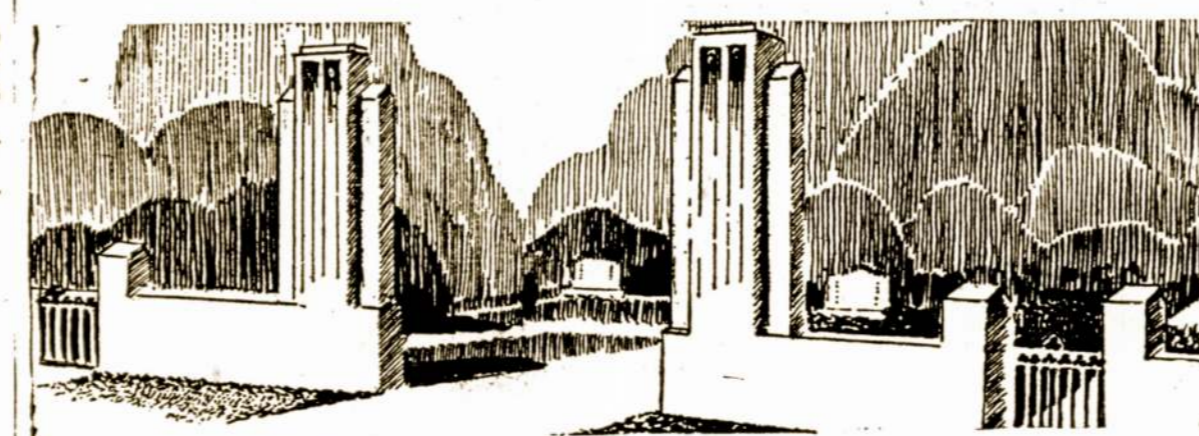
Mikas Jovarauskas, Jr Vieši Arizonoje.

Nuvykęs į Arizoną pataisyti savo sveikatą, Mikas Jovarauskas, Jr. smagiai praleidžia laiką ir padidino savo svorį 20 svarų. Jo tėvas, M. Jovarauskas yra vienas Roosevelt Furniture Co. savininkų.

Serga P-ni M. Grišienė

Nelabai seniai susirgo p-ni M. Grišienė, 3500 N. Clark St. Tikimasi, jog neužilgo ji pasveiks.

GARSINKITĖS "SANDAROJE"

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI NARIAI CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAI DOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJS

Ambulancų Patarnavimas Dieną ir Naktį Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse

- A. M. PHILLIPS**
3307 So. Lituania Avenue YARds 4908
- PETKUS IR EUDEIKIS**
4704 So. Western Ave. Phone Virginia 0883
- I. J. ZOLP**
1646 West 46th Street Phone Yards 0781-0782
- LACHAWICZ IR SUNUS**
2314 West 23rd Place Phone CANal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th St. Phone Pullman 1270
- P. J. RIDIKAS**
3354 So. Halsted Street BOULEvard 4089
- J. LULEVICIUS**
4348 So. California Ave. Phone Lafayette 3572
- S. P. MAZEIKA**
3319 So. Lituania Ave. Phone Yards 1138
- A. PETKUS**
1410 So. 49th Ct., Cicero, Ill. Phone Cicero 2109

Kas Ištikro Dedasi Klaipėdos Krašte?

Adv. F. Bradchulio Reikšmingos Prakalbos

Kadangi Klaipėdos ir Lietuvos reikalauja plaukioja įvairios žinios, tai Klaipėdos Draugija nutarė suruošti tam tikslui prakalbas ir išaiškinti visus aktualiuosius reikalus. Prakalbos įvyks šį sekmadienį, lapkričio mėn. 20 d., 3 val. po pietų, Sv. Jurgio parapijos salėje, 33rd St. prie Lituania Ave., Bridgeporte. Adv. F. Bradchulis ir kiti tik ką atvykę iš Lietuvos suteiks naujausių ir rečiausių žinių. Tos žinios bus labai svarbios kiekvienam lietuviui. Nepraleiskite progos. Šiose valandose lietuvis turi nesinausti, bet budėti. Tad pabuskime ir parodykime, kad esame gyvi ir, reikalui esant, galime pasirodyti tikrais lietuviams. — Rep.

Pataikė Ne į Tą Stotį

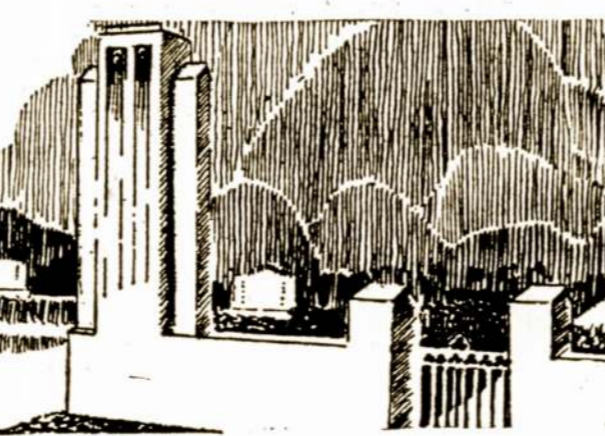
Prieš dainininkės Onos Kaskas atvykimą į Chicago, burs vietinių lietuvių nutarė ją pasitikti stoty su gėlėmis. Pasikirtu laiku visos numaršavo į Dearborn stotį. Laukia, bet nesulaukia. Vėliau pasirodė, jog Ona Kaskas išlipo ne toj stoty.

Skaitykite "Sandarą"

Tel. Austin 5323

Dr. J. H. Yorke

OPTOMETRIST
AKYS Išegzaminuojamos AKINIAI PRITAIKOMI
5958 West Roosevelt Road Chicago, Illinois
Cor. Austin Blvd. & Roosevelt Rd. Res. Tel. Cicero 5744w

JOSEPH J. GRISH LIETUVIS ADVOKATAS

4631 South Ashland Ave. Res. 6515 S. Rockwell St. Telephone REpublic 9723

OLIS IR VASALLE ADVOKATAI

134 No. La Salle St., Suite 1308 Vakaris tik Ketvirtadieniais 3252 So. Halsted St. Tel. Calumet 6945

JOHN B. BORDEN LIETUVIS ADVOKATAS

2201 W. Cermak Road (W. 22 St.) Ofiso valandos: Kasdien nuo 9 iki 5 Vakaris: Penedėlio, Serdos ir Pėtnyčios 6 iki 9 Telefonas Canal 1175 Namai: 6459 S. Rockwell St. Telefonas Republic 9600

STELLA STRIKOL Attorney and Counsellor at Law (Lietuvaitė—Advokatas)

134 No. La Salle St Chicago, Kambarys 1308 Tel. Randolph 0332 Vakaris namuose 6710 So. Campbell Avenue

KAL & ZARETSKY LIETUVIAI ADVOKATAI

6322 So. Western Ave., Chicago VALANDOS: Penedėly, Utarninke ir Ketverge nuo 2 iki 9 vakare. Seredoj ir Pėtnyčioj nuo 2 iki 6. Subatoj nuo 12 iki 6. Res. Tel. Republic 5047.

B. Digriui Tenka Naujai Atstatyti Namas

Nelabai seniai sudėgė p-nų B. Digrių namas, 1740 W. 87 St. ir veik visi drabužiai. Per keletą metų p. Digris gražino tą namą iš lauko ir vidaus, įdėdamas nemažai darbo. Dabar, kai ugnis sunaikino jo triusą, viskas reikės pradėti iš naujo.

Sandariečio veikėjo p. Jono Vaišvilos sunus Jonukas stail-

Phone Yards 2040

DR. S. WEISSEL SPECIALISTAS

Akių, Ausų Nosies ir Gerklės Akiniai pritaikomi spėcifiškai Ofiso Valandos: Nuo 12 iki 1 diena ir 7 iki 9 vak. Nedėlioj pagal Susitarimą 756 W. 35th Street CHICAGO, ILL.

ADVOKATAI

Phone Central 1824

A. A. SLAKIS LIETUVIS ADVOKATAS

7 South Dearborn Street Kambarys 1230 Chicago, Illinois Res. Tel. Hyde Park 3395

Phone Boulevard 3697

LEON S. MIKELONS LIETUVIS ADVOKATAS

3317 So. Halsted St. Chicago, Illinois

Namų Tel. Keystone 5286

CLEMENT J. SVILOV LIETUVIS ADVOKATAS

33 No. La Salle St. Phone Central 1840 Chicago, Ill.

Telephone YARds 1001

JOSEPH J. GRISH LIETUVIS ADVOKATAS

4631 South Ashland Ave. Res. 6515 S. Rockwell St. Telephone REpublic 9723

OLIS IR VASALLE ADVOKATAI

134 No. La Salle St., Suite 1308 Vakaris tik Ketvirtadieniais 3252 So. Halsted St. Tel. Calumet 6945

JOHN B. BORDEN LIETUVIS ADVOKATAS

2201 W. Cermak Road (W. 22 St.) Ofiso valandos: Kasdien nuo 9 iki 5 Vakaris: Penedėlio, Serdos ir Pėtnyčios 6 iki 9 Telefonas Canal 1175 Namai: 6459 S. Rockwell St. Telefonas Republic 9600

STELLA STRIKOL Attorney and Counsellor at Law (Lietuvaitė—Advokatas)

134 No. La Salle St Chicago, Kambarys 1308 Tel. Randolph 0332 Vakaris namuose 6710 So. Campbell Avenue

Tel. Prospect 1012.

KAL & ZARETSKY LIETUVIAI ADVOKATAI

6322 So. Western Ave., Chicago VALANDOS: Penedėly, Utarninke ir Ketverge nuo 2 iki 9 vakare. Seredoj ir Pėtnyčioj nuo 2 iki 6. Subatoj nuo 12 iki 6. Res. Tel. Republic 5047.

ga susirgo ir dabar randasi gydytojo priežiuroj.

Pagerbė Lietuvos Konsulą

Chicago Rotary Kliubas, kuris rupinasi pasauline tautų draugyste, šiomis dienomis buvo pakvietęs Lietuvos konsulą p. P.

Daužvardį ir surengė jam gimtadienio "parę" Sherman hotely.

— Kauno miesto savivaldybė paskyrė 30,000 lt. Kauno istorinės pilies sutvirtinimo darbams.

PUIKI LIETUVIŠKA UŽEIGA Do Drop Inn

Povilas Gurskas, Savininkas

3300 So. Halsted St. Chicago

GERAS ALUS IR KITOKI GERIMAI — JAUKI VIETA

Tiesiog iš Statinės: Be Paipų—Be Koilų—Be Tankų VISI KVIECIAMI ATsilANKYTI.

Phone Calumet 7358

DR. M. ZILVITIS DENTISTAS

3243 South Halsted Street

Tel. Yards 3557

DR. J. MOCKUS LIETUVIS DENTISTAS

3401 So. Halsted St. Chicago Hours: 9-12 2-5 6:30 to 8:30 No Office Hours Wednesday

LIETUVIAI DAKTARAI AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Phone REpublic 2266

Dr. K. Drangelis DENTISTAS

2403 West 63rd Street Kampas 63rd ir Western Ave.

Phone PROspect 1028

DR. J. J. KOWAR (KOWARSKAS) GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

2403 West 63rd Street CHICAGO, ILL. Ofiso valandos: 2—4 ir 7—9 vak. Nedėlioj ir Seredoj pagal sutartį Rez. ir Ofisas 2359 So. Leavitt St. Tel. Canal 0706

Phone Canal 3122

DR. GEO. I. BLOZIS DENTISTAS

2201 West 22nd Street CHICAGO, ILL. Ofiso valandos: Nuo 9:30 iki 12; 1—5 ir 6—8 Rez. 8342 So. Marshall Ave. Phone Beverly 1868

Res. Tel. Prospect 3785

DR. J. J. ŠIMKUS DENTISTAS

1821 S. Halsted St. Telefonas Canal 0257 Val.: 9:30—12; 1—5 ir 6—8 CHICAGO, ILL.

I. E. MAKARAS M. D. ROSELAND-CHICAGO, ILL. GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Tel. Pullman 1193 ir 8277 10758 So. Michigan Ave. ROSELAND-CHICAGO, ILL. GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Victory 1522

DR. J. KULIS

Valandos: 9 iki 12 a.m.—6 iki 9 p.m. LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3259 So. Halsted St. Chicago

Phone Prospect 1012

DR. STANLEY JAKUBS DENTISTAS

6322 So. Western Ave. CHICAGO, ILL. OFISO VALANDOS: Nuo 9 iš ryto iki 8:30 vakare

Tel. Canal 0257

Dr. P. Z. Zalatoris GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofiso valandos: 10:30 iki 12 val. rytai 1 iki 8 val. po pietų 6 iki 9 val. vakaris. Sekmadieniais: 9 iki 12 val. rytai Ofisas: 1821 So. Halsted Street Telefonas Canal 0257 Rezidencija: 6600 So. Artesian Avenue Telefonas Prospect 6659

Phone Canal 6122

DR. S. BIEZIS GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

2201 W. 22nd Street CHICAGO, ILL. Ofiso valandos: nuo 1—3 ir 7—8 Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį Rez. 6631 So. California Avenue Telefonas Republic 7868

YARds 4787

DR. STRIKOL'IS GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Ofisas: 4645 So. Ashland Avenue Ofiso valandos: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis pagal sutartį. Namų Tel: Prospect 1930

Phone VICTory 2514

Dr. A. J. Zimontas Seniausias Lietuvis DENTISTAS

3252 So. Halsted St.

Phone LAFayette 8016

Dr. Alex. J. Shimkus GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas ir Rezidencija 4300 S. Fairfield Ave. CHICAGO, ILL. Ofiso valandos: Atdara visą dieną — 24 valandų Patarnavimas

YARds 2246

DR. C. Z. VEZEL'IS DENTISTAS

4645 So. Ashland Ave. arti 47th Street Valandos nuo 9 iki 8 vakare Seredoj pagal sutartį.

Phone YARds 5921

Rez. Tel. KENwood 5107

DR. BERTASH DENTISTAS

756 W. 35th Street Cor. of 35th and Halsted Sts. Ofiso valandos nuo 1-3; 6:30-10 Nedėliomis pagal sutartį.

Phone Hemlock 2061

Dr. Joseph Kella Dentistas

6558 So. Western Ave., Chicago Valandos nuo 9 iki 8 vakaro Nedėliomis pagal sutartį

Ofiso Tel. Victory 3587

DR. J. P. POSKA GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3133 S. Halsted St. Chicago Ofiso valandos: Nuo 9 iki 12 dienas ir — 7 iki 9 vak. Išskyrus Antr-nio ir Kėtvirt. vak Rez. 6504 So. Artesian Avenue Telefonas Hemlock 2374 Res. valandos: 3 iki 6 vakare Antradieniais ir Šešt. 8 iki 9 vak

Antanas M. Phillips
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
3307 Lituania Avenue
Phone Yards 4908
(Buvusi A. Masalskio Istaiga)

Phone Prospect 3242 Day & Night Service
PAVLAVICIA UNDERTAKING CO., Inc.
L. RECK'AS, Embalmer
Complete Funeral For \$75.00
6823 So. Western Ave. Chicago, Illinois